

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.411.007.01.2021

Pan
Jakub Chelstowski
Marszałek
Województwa Śląskiego
Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
ul. J. Ligonia 46, 40-037 Katowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zmienne zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.150.2022
Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 22 grudnia 2022 r.

S/21/002 – Finansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego zakupu środków ochrony indywidualnej przeznaczonych dla podmiotów leczniczych w celu ograniczenia zagrożenia epidemicznego SARS-CoV-2

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego ¹ , ul. Juliusza Ligonia 46, 40-037 Katowice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jakub Chelstowski, Marszałek Województwa Śląskiego ² od 21 listopada 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Działania nadzorcze w zakresie prawidłowości finansowania projektów ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 ³ , w szczególności dotyczące wydatkowania przez Fundusz Górnośląski SA ⁴ środków Europejskiego Funduszu Społecznego ⁵ na zakup środków ochrony indywidualnej ⁶ przeznaczonych dla podmiotów leczniczych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2021 ⁷
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁸
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	1. Anna Loppe, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr: LKA/292/2020 z 16 grudnia 2021 r., LKA/95/2022 z 13 kwietnia 2022 r. i LKA/114/2022 z 23 maja 2022 r. 2. Beata Pękuł, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/293/2021 z 16 grudnia 2021 r.

(akta kontroli str. 1-7)

---

¹ Dalej: „UMWS” lub „Urząd”.

² Dalej: „Marszałek”.

³ Dalej: „RPO WSL”.

⁴ Dalej: „Fundusz” lub „Beneficjent”.

⁵ Dalej: „EFS”.

⁶ Dalej: „ŚOI”.

⁷ Z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁹ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli¹⁰ ocenia negatywnie działania podjęte przez Zarząd Województwa Śląskiego, pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej RPO WSL¹¹, w zakresie nadzoru nad prawidłowością wydatkowania środków EFS na zakup przez *Fundusz ŚOI* przeznaczonych dla podmiotów leczniczych w ramach projektu pn. „Zakup środków ochrony osobistej dla podmiotów leczniczych”¹².

Uzasadnienie oceny ogólnej

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego¹³, który podejmował czynności przypisane¹⁴ IZ RPO WSL, w sposób nierzetelny i niezgodny z „Wytocznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”¹⁵ akceptował i zatwierdzał wnioski o płatność złożone przez Fundusz w trakcie realizacji *Projektu*, co skutkowało refundacją wydatków niekwalifikowalnych poniesionych przez *Fundusz* na zakup ŚOI.

IZ RPO WSL zaakceptowała wydatki poniesione przez Fundusz na ŚOI przekazane podmiotom niewykazanym we wniosku o dofinansowanie lub nieposiadającym podpisanego Porozumienia o uczestnictwie w projekcie w momencie przekazywania tych środków, co świadczy o nierzetelnym działaniu IZ. Wydatki te zostały wyszczególnione we wnioskach o płatność¹⁶, które zostały zaakceptowane i zatwierdzone przez IZ RPO WSL i na tej podstawie były refundowane *Funduszowi* ze środków EFS.

IZ RPO WSL zaakceptowała i zatwierdziła złożone przez *Fundusz* wnioski o płatność, w których wyszczególnione były wydatki niekwalifikowalne w kwocie ogółem 61 773 655,98 zł, poniesione niezgodnie z umową z 30 kwietnia 2020 r. nr UDA - RPSL.09.02.08-24-02B8/20-00 o dofinansowanie realizacji *Projektu*¹⁷. Pomimo zawarcia 4 września 2020 r. w aneksie nr UDA - RPSL.09.02.08-24-02B8/20-03¹⁸ do *umowy o dofinansowanie* wymogu stosowania przez *Beneficjenta* zasady konkurencyjności¹⁹ lub przepisów Prawo zamówień publicznych²⁰ przy dokonywaniu zamówień o wartości powyżej 50 tys. zł netto, IZ RPO WSL nie wymagała od *Funduszu* przestrzegania tych obowiązków. *Beneficjent* nie stosował się do powyższych postanowień *umowy o dofinansowanie*, a nawet oświadczał każdorazowo przy składaniu wniosku o płatność, iż wydatki rozliczane tym wnioskiem ponoszone były bez stosowania zasady konkurencyjności oraz trybów określonych

⁹ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

¹⁰ Dalej „NIK”.

¹¹ Dalej „IZ RPO WSL”.

¹² Nr RPSL.09.02.08-24-02B8/20, zwanego dalej „Projektem”.

¹³ Poprzednio działający pod nazwą *Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego*; zwany dalej „Departamentem EFS”.

¹⁴ Na podstawie pełnomocnictwa nr 00271/18 stanowiącego załącznik do uchwały nr 2218/288/VI/2018 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 25 września 2018 r. udzielonego Dyrektorowi Departamentu EFS.

¹⁵ Wytocznice Ministra Inwestycji i Rozwoju znak: MliR/2014-2020/12(4), zwane dalej „Wytocznymi”.

¹⁶ Nr WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-002-03, WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-003-02, WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-004-02, WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-008-02, WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-011-02, WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-012-01, WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-013-01 i WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-014-02.

¹⁷ Dalej „umowa o dofinansowanie”.

¹⁸ Dalej „aneks nr 3”.

¹⁹ Zgodnie z uregulowaniami *Wytocznymi*.

²⁰ Dalej „Pzp”, ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U z 2019 r., poz. 1843 ze zm.) – uchylona z dniem 1 stycznia 2021 r.; ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 ze zm.).

w Pzp. Mimo to IZ RPO WSL zatwierdzała wnioski o płatność²¹, obejmujące również wydatki poniesione niezgodnie z *umową o dofinansowanie*. Po zatwierdzeniu wniosków o płatność dokonywana była refundacja środków finansowych wydatkowanych przez *Fundusz* na *ŚOI*. Refundowane były zatem wydatki niekwalifikowalne, dokonane w sposób nieprawidłowy.

NIK ocenia negatywnie fakt, iż IZ RPO WSL w ramach nadzoru nad realizacją *Projektu*, w ograniczonym zakresie skorzystała z uprawnienia do przeprowadzenia kontroli lub audytu u *Beneficjenta*. Działania nadzorcze w tym obszarze sprowadziły się do sprawdzenia, podczas jednej doraźnej kontroli prawidłowości realizacji *Projektu*, zamówienia na zakup rękawiczek jednorazowych (sterylnych pudrowych i niepudrowych) o wartości 899,86 zł brutto. Weryfikacja jakości zamawianych przez *Fundusz* środków ochrony indywidualnej oraz spełniania przez zakupione towary wymaganych norm, objęła tylko jeden rodzaj *ŚOI* (rękawiczki sterylne).

Stwierdzono również, na podstawie m.in. wyników audytów Izby Administracji Skarbowej, że nie wszystkie wydatki *Funduszu* na zakup *ŚOI* spełniały kryterium gospodarności, bowiem w ramach *Projektu* zakupiono wyroby po cenach wyższych niż oferowane w tym samym czasie przez innych dostawców.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. W ramach RPO WSL przeznaczono na walkę z COVID-19 ogółem kwotę 221 220 939,67 zł²², w tym 112 301 473,90 zł z EFS oraz 108 919 465,77 zł z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego²³.

W związku z przeznaczeniem środków EFS na ww. cel zawarta została umowa o dofinansowanie *Projektu* na kwotę 101 944 592,53 zł²⁴ ogółem, w tym 86 652 903,65 zł²⁵ ze środków europejskich i 15 291 688,88 zł²⁶ z dotacji celowej z budżetu krajowego. Ponadto zatwierdzone zostały zasady realizacji projektu „Śląskie pomaga” (wartość projektu: 30 174 788,53 zł²⁷, w tym 25 648 570,25 zł²⁸ ze środków europejskich i 4 526 218,28 zł z dotacji celowej z budżetu krajowego).

(akta kontroli str. 23-25, 32-96, 106-190, 203, 208-209, 213, 224, 3263-3297)

2. W dniu 8 kwietnia 2020 r. Zarząd Województwa Śląskiego podjął uchwały: w sprawie wezwania do złożenia przez *Fundusz* wniosku o dofinansowanie projektu w trybie nadzwyczajnym w ramach Poddziałania 9.2.8 *Działania na rzecz ograniczania skutków wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego wywołanego koronawirusem SARS-CoV-2* – tryb nadzwyczajny RPO WSL²⁹ oraz w sprawie wezwania do złożenia przez Samorząd Województwa Śląskiego – Regionalny

²¹ WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-005-02, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-006-02, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-008-02, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-009-02, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-010-02, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-011-02, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-012-01, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-013-01 i WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-014-02.

²² Kwota po dokonanych zwiększeniach.

²³ Dalej „EFRR”.

²⁴ Po zwiększeniach.

²⁵ Z czego rozliczono wg stanu na 22 grudnia 2021 r. 86 650 619,76 zł. Nie rozliczona została kwota 2 283,89 zł, w tym 2 267,84 zł (wydatki niekwalifikowalne, zwrócone na konto Instytucji Zarządzającej dalej „IZ” RPO WSL) oraz 16,05 zł nie wykorzystane i zwrócone na konto IZ RPO WSL.

²⁶ Z czego rozliczono 15 291 285,85 zł. Na powstałą różnicę (403,03 zł) składały się: kwota dotacji celowej (400,21 zł) uznana za nieprawidłowy wydatek (zwrócona na konto IZ RPO WSL) oraz kwota dotacji celowej (2,82 zł) stanowiąca środki niewykorzystane na koniec realizacji Projektu (zwrócona na konto IZ RPO WSL).

²⁷ Po zwiększeniach.

²⁸ Z czego rozliczono wg stanu na 22 grudnia 2021 r. 24 536 351,49 zł.

²⁹ Uchwała nr 828/117/VI/2020.

Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego³⁰, wniosku o dofinansowanie projektu w trybie nadzwyczajnym w ramach ww. Poddziałania³¹. W związku z powyższymi uchwałami, Fundusz oraz ROPS złożyły w ramach naboru³², przeprowadzonego w trybie nadzwyczajnym na podstawie art. 10 ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19³³, wnioski o dofinansowanie projektów pn. odpowiednio: „Zakup środków ochrony osobistej dla podmiotów leczniczych” oraz „Śląskie Pomaga”.

W wyniku ww. naboru Województwo Śląskie reprezentowane przez Zarząd Województwa Śląskiego pełniący rolę IZ RPO WSL:

- zawarło 30 kwietnia 2020 r. z Funduszem umowę o dofinansowanie realizacji *Projektu*,
- określiło zasady³⁴ realizacji projektu „Śląskie Pomaga” – tj. zadania realizowanego przez Samorząd Województwa Śląskiego/ROPS.

(akta kontroli str. 22, 26-27, 34-58, 97-101, 125-150, 194-201)

3. We wniosku o dofinansowanie³⁵ *Projektu*, w pkt. B.12.2 „Doświadczenie projektodawcy” Fundusz podał m.in., że „posiada doświadczenie w realizacji w woj. śląskim projektów o dużych budżetach, współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych (...). Doświadczenie (2012-2020): realizacja 28 projektów o łącznym budżecie ponad 200 mln zł (...). Posiada doświadczenie w usługach doradczych na rzecz placówek ochrony zdrowia (opracowanie wniosków o dofinansowanie inwestycji dla 5 NZOZ, w ramach RPO WSL 2007-2013)”.

(akta kontroli str. 226, 234)

W sprawie kryteriów, jakie zdecydowały o wezwaniu Funduszu do złożenia wniosku o dofinansowanie *Projektu* w trybie nadzwyczajnym, Dyrektor Departamentu EFS wyjaśnił: „(...) Zarząd Województwa Śląskiego zdecydował o powierzeniu realizacji zadania związanego z zakupem w/w sprzętu niezbędnego dla przeciwdziałania i ograniczania skutków wystąpienia pandemii COVID-19 Funduszowi Górnos Śląskiemu S.A. z kilku powodów. Pierwszym jest fakt, iż Spółka ma charakter instytucji otoczenia biznesu i w tym zakresie realizuje zadania służące gospodarczemu i społecznemu rozwojowi Województwa Śląskiego z wykorzystaniem dla tego celu między innymi funduszy europejskich i krajowych. W Statucie Funduszu Górnos Śląskiego S.A w art. 3 pkt 1 wskazuje się jako jedno z podstawowych zadań realizację zadań o charakterze publicznym, powierzonych przez organy administracji

---

³⁰ Zwany dalej „ROPS”.

³¹ Uchwała nr 827/117/VI/2020.

³² Nr RPSL.09.02.08-IZ.01-24-397/20, Oś Priorytetowa IX Włączenie społeczne, Działanie 9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałanie 9.2.8 Działania na rzecz ograniczania skutków wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego wywołanego koronawirusem SARS-CoV-2.

³³ Dz. U. z 2021 r., poz. 986 ze zm., dalej „specustawa funduszowa”. Tytuł ustawy został zmieniony przez art. 129 pkt 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. (Dz.U.poz.1079) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 lutego 2022 r. i aktualnie ustawa ma tytuł: „o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych”.

³⁴ Nr UDA-RPSL.09.02.08-24-02B9/20-00, stanowiące załącznik nr 1 do Uchwały nr 928/122/VI/2020 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 29 kwietnia 2020 r. w sprawie dokonania wyboru do dofinansowania i przyznania dofinansowania dla projektu „ŚLĄSKIE POMAGA” realizowanego przez Samorząd Województwa Śląskiego – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego w ramach Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne, Działania 9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałania 9.2.8 Działania na rzecz ograniczania skutków wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego wywołanego koronawirusem SARS-CoV-2 – tryb nadzwyczajny Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

³⁵ Nr WND - RPSL.09.02.08-24-02B8/20-002.

rządowej i samorządowej. Drugim powodem jest fakt, że Województwo Śląskie jest większościowym akcjonariuszem Funduszu. W związku z powyższym nawiązanie współpracy z Funduszem Górnośląskim S.A. w sytuacji wystąpienia pandemii i w związku z tym konieczności podjęcia pilnych działań na rzecz ochrony zdrowia i życia mieszkańców regionu było naturalnym wyborem (...)."

(akta kontroli str. 22, 27-30)

4. W ramach naboru nr RPSL.09.02.08-IZ.01-24-397/20 określono następujące kryteria oceny wniosku o dofinansowanie:

1) kryteria dostępu³⁶:

- Czy projekt jest realizowany w koordynacji z Wojewodą Śląskim? – w ramach kryterium weryfikowano czy projekt jest realizowany w koordynacji z Wojewodą Śląskim. Potwierdzeniem spełnienia tego warunku była pozytywna rekomendacja Wojewody/opinia Departamentu Zdrowia UMWS, współpracującego z Wojewodą. Kryterium było weryfikowane przez IZ RPO WSL na podstawie załączników do wniosku o dofinansowanie – pozytywnych opinii Wojewody³⁷ Departamentu Zdrowia UMWS³⁸,
- Czy fizyka projektowa została zaakceptowana przez IZ RPO WSL 2014-2020? – w ramach kryterium weryfikowano czy oceniany projekt został poprzedzony złożeniem fizyki projektowej do UMWS, której założenia zaakceptował Zarząd Województwa. Kryterium zostało zweryfikowane przez IZ RPO WSL poprzez akceptację fizyki projektowej uzgodnionej w zakresie podmiotowym i przedmiotowym z Wojewodą Śląskim,
- Czy zaplanowane w ramach projektu działania wynikają z aktualnej sytuacji epidemiologicznej i są skierowane na poprawę sytuacji związanej z wystąpieniem koronawirusa SARS-CoV-2? – kryterium było weryfikowane przez IZ RPO WSL na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie: pkt C.1 „Zadania w projekcie (Zakres rzeczowy)”, pkt C.2 „Zakres finansowy”, pkt B.10 „Uzasadnienie spełnienia kryteriów”;

2) ogólne kryteria horyzontalne³⁹:

- Czy projekt jest zgodny z zasadami unijnymi dotyczącymi: równości szans kobiet i mężczyzn w oparciu o standard minimum, równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, zrównoważonego rozwoju?
- Czy w trakcie oceny nie stwierdzono niezgodności z prawodawstwem krajowym, obowiązującym na dzień ogłoszenia konkursu/wystosowania wezwania do złożenia wniosku, w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu?

3) kryteria ogólne merytoryczne („zerojedynkowe”)⁴⁰:

– Kryteria formalne:

Czy wnioskodawca oraz partnerzy (jeśli dotyczy) są podmiotami uprawnionymi do aplikowania o środki w ramach konkursu/naboru?

Czy wnioskodawca oraz partnerzy nie podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej?

Czy wnioskodawca posiada odpowiedni potencjał finansowy?

³⁶ Sformułowane w zał. nr 3 do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO WSL „Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań” oraz w Uchwale Nr 443 Komitetu Monitorującego RPO WSL z 7 kwietnia 2020 r. w sprawie

³⁷ Pismo znak: ZDII.9611.4.15.2020 z 23 kwietnia 2020 r.

³⁸ Pismo znak: ZD-NK.9024.1.38.2020; ZD-NK.KW-00257/20 z 24 kwietnia 2020 r.

³⁹ Określone uchwałą nr 442 Komitetu Monitorującego RPO WSL z dnia 7 kwietnia 2020 r. w sprawie zmiany ogólnych kryteriów wyboru projektów dla Osi Priorytetowych VII, VIII, IX i XI RPO WSL.

⁴⁰ Jw.

Czy okres realizacji projektu jest zgodny z okresem kwalifikowania wydatków w RPO WSL?

Czy wartość dofinansowania w projekcie jest większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR?

Czy projekt jest zgodny z przepisami art. 65 ust. 6 i art. 125 ust. 3 lit. e) i f) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.?

Czy wartość projektu została prawidłowo określona?;

- *Czy projekt jest zgodny z RPO WSL 2014-2020, SZOOP RPO WSL 2014-2020 i wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego?*
- *Czy projekt jest skierowany do grupy docelowej z terenu województwa śląskiego?*
- *Czy biuro projektu jest zlokalizowane na terenie województwa śląskiego?*

4) kryteria ogólne merytoryczne („punktowe”)⁴¹:

- *Czy cel projektu jest adekwatny do zdiagnozowanych problemów?*
- *Czy projekt realizuje wskaźniki określone w regulaminie konkursu/naboru jako obowiązkowe dla danego typu projektu oraz czy wskaźniki zostały założone na odpowiednim poziomie, a ich sposób monitorowania został odpowiednio opisany?*
- *Czy w sposób prawidłowy opisano grupę docelową?*
- *Czy zadania w projekcie zaplanowano i opisano w sposób poprawny?*
- *Czy projektodawca posiada doświadczenie i potencjał pozwalające na efektywną realizację projektu?*
- *Czy budżet projektu został sporządzony w sposób prawidłowy i zgodny z zasadami kwalifikowalności wydatków?*

W karcie oceny formalno-merytorycznej wniosku o dofinansowanie Projektu, dokonanej przez IZ RPO-WSL⁴², potwierdzono że wniosek złożony przez Fundusz spełniał ww. kryteria.

(akta kontroli str. 22, 30-31, 191-193, 230-232, 237-238, 249-251, 372, 388-390, 395-448, 3263-3297)

5. W ramach oceny merytorycznej *Projektu* analizie poddano m.in. planowany sposób zakupu ŚOI. Został on opisany we wniosku o dofinansowanie *Projektu* w pkt. C.1. „Zadania w projekcie (zakres rzeczowy)” następująco: zakupy będą dokonywane u dostawców krajowych i zagranicznych z wolnej ręki – art. 67 ust. 1 pkt 3 Pzp oraz art. 6 ust. 1 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁴³. Zasady ustalania poziomu zapotrzebowania ilościowego i kwotowego na ŚOI zostały opisane we wniosku o dofinansowanie w pkt. B.11.2 „Opis sytuacji problemowej grup docelowych objętych wsparciem oraz opis rekrutacji do projektu” i w pkt C.2.1 „Wydatki rzeczywiście poniesione”. Planowany sposób zakupu środków ochrony indywidualnej oraz ustalania poziomu zapotrzebowania na te środki oceniono w ramach kryteriów merytorycznych: *Czy zadania w projekcie zaplanowano i opisano w sposób poprawny? i Czy budżet projektu został sporządzony w sposób prawidłowy i zgodny z zasadami kwalifikowalności wydatków. We wniosku o dofinansowanie w pkt. C.2.1*

⁴¹ Jw.

⁴² Karta wypełniona elektronicznie przez pracownika Departamentu EFS.

⁴³ Dz. U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm., zwanej dalej „Specustawa COVID-19”.

ustalono rodzaj, ilość oraz wymagania jakie miały spełniać ŚOI, co również podlegało ocenie merytorycznej przy zastosowaniu ww. kryteriów.

(akta kontroli str. 22, 31, 232-233, 237-240, 435-448, 3263-3297)

Zdaniem NIK, we wniosku o dofinansowanie *Projektu* określone zostały dwa wzajemnie wykluczające się sposoby dokonywania zakupów środków ochrony indywidualnej, tj. z wolnej ręki na podstawie przepisów Pzp oraz z pominięciem ustawy Pzp na podstawie art. 6 ust. 1 specustawy COVID-19, który stanowił, że: „Do zamówień na usługi lub dostawy niezbędne do przeciwdziałania COVID-19 nie stosuje się przepisów ustawy (...) Prawo zamówień publicznych (...), jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego”.

Dyrektor Departamentu EFS wyjaśnił: „Wskazane przez Wnioskodawcę podstawy prawne nie wykluczają się, lecz stanowią dwa odrębne i możliwe tryby wydatkowania środków publicznych w projekcie. Istotą leżącą u podstaw art. 67 ustawy Pzp, jak i normy wynikającej z dyspozycji art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (dalej ustawa o COVID) jest to, że wydatkowane na ich podstawie środki publiczne, są ponoszone w sposób niekonkurencyjny. W związku z powyższym, niezależnie od tego czy Zamawiający postanowiłby zastosować wyłączenie, o którym mowa w treści art. 6 ust. 1 ustawy o COVID, czy też udzieliłby zamówienia z wolnej ręki w trybie art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp, rezultat będzie ten sam, tj. negocjacje z wybranym przez siebie wykonawcą. Różnice odnoszą się jedynie do kwestii proceduralnych, wynikających bezpośrednio z przepisów ustawy Pzp, których Zamawiający nie musi brać pod uwagę korzystając z wyłączenia, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o COVID. Niemniej jednak należy podkreślić, iż skorzystanie z dyspozycji tego przepisu nie odbywa się w sposób automatyczny, a sytuacje, w których Zamawiający może nie stosować się do przepisów ustawy Pzp, zostały ściśle uregulowane. (...)”

(akta kontroli str. 622, 626-627)

6. Okres realizacji *Projektu* został ustalony we wniosku o dofinansowanie od 1 lutego 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. (termin pierwotny, po zmianach – do 30 czerwca 2021 r.). W umowie o dofinansowanie *Projektu* podano, że okres jego realizacji jest zgodny z okresem wskazanym we wniosku. Procedura konkursowa w ramach naboru nr RPSL.09.02.08-IZ.01-24-397/20 została przeprowadzona w kwietniu 2020 r. Ustalenie wcześniejszego terminu realizacji *Projektu* w stosunku do prowadzenia procedury konkursowej było zgodne z *Wytycznymi*. Zgodnie z sekcją 6.1 pkt 7 *Wytycznych*: Okres kwalifikowalności wydatków w ramach danego projektu określony jest w umowie o dofinansowanie projektu, przy czym okres ten nie może wykraczać poza daty graniczne (tj. 1 stycznia 2014 r. – 31 grudnia 2023 r.). Zgodnie z pkt. 8 tej części *Wytycznych* okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu może przypadać na okres przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu.

(akta kontroli str. 40, 97-105, 348, 449-451, 3263-3297)

Zgodnie z wnioskiem o płatność nr WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-002-03 za okres od 4 lutego 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r. Beneficjent rozliczył wydatki w kwocie 10 774 916,64 zł, w tym 9 795 378,77 zł stanowiły wydatki na ŚOI, a 979 537,87 zł – koszty pośrednie. W ww. okresie *Fundusz* zakupił pierwszą partię środków ochrony indywidualnej i przekazał je podmiotom leczniczym, które nie spełniały warunku kwalifikowalności uczestników projektu określonego w *Wytycznych*, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Wszystkie

wydatki w tym okresie sprawozdawczym były prefinansowane ze środków własnych Funduszu.

(akta kontroli str. 202, 205-206, 555-579)

7. Na mocy umowy o dofinansowanie IZ RPO WSL przyznała Funduszowi dofinansowanie na realizację Projektu w łącznej kwocie 64 944 592,99 zł, w tym: płatność ze środków europejskich w kwocie 55 202 904,04 zł i dotację celową z budżetu krajowego w kwocie 9 741 688,95 zł. W umowie o dofinansowanie określona została liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 – „wartość docelowa” 26 podmiotów. Okres realizacji projektu, od 1 lutego 2020 r. do 31 grudnia 2020 r., został określony we wniosku o dofinansowanie⁴⁴, stanowiącym integralną część umowy.

(akta kontroli str. 34-58, 226, 3263-3297)

Pismem z 20 października 2020 r. Fundusz zwrócił się do Departamentu EFS o wprowadzenie zmian w Projekcie, polegających na zwiększeniu kwoty dofinansowania o 30 mln zł oraz przedłużeniu okresu jego realizacji do 30 czerwca 2021 r. W uzasadnieniu wniosku podano, że według stanu na 19 października 2020 r. wielkość wydatków poniesionych w ramach realizacji Projektu stanowiła 93% kwoty przeznaczonej na ten cel. Wskazano również, iż „w ostatnich tygodniach zapotrzebowanie zgłaszane przez uczestników projektu znacznie wzrosło w związku z pogarszającą się sytuacją epidemiczną i związanymi z tym zadaniami szpitali uczestniczących w projekcie, co pozwala stwierdzić, że zakupione środki ochrony (zapasy bieżące) wraz z pozostałą kwotą dofinansowania nie pozwolą realizować dostaw na dotychczasowym poziomie do końca założonego okresu realizacji projektu. (...) w ramach posiadanych środków dokonywanie zakupów będzie możliwe do końca listopada 2020 r. (...)”.

Po uzyskaniu informacji od IZ RPO WSL o kwocie dostępnych środków, Wiceprezes Zarządu oraz Prokurent Funduszu złożyli w dniu 30 października 2020 r.⁴⁵ „Formularz zgłoszenia zmian w projekcie (...) wymagających wyrażenia zgody Instytucji”, w którym przedstawili zakres modyfikacji w realizacji Projektu wraz z uzasadnieniem w części merytorycznej. Zmiany miały dotyczyć m.in.:

- okresu realizacji Projektu (przedłużenie do 30 czerwca 2021 r.); w uzasadnieniu podano, że „w związku z trwającym nadal stanem epidemii oraz rosnącą liczbą osób zakażonych i wymagających hospitalizacji, konieczne jest dalsze zapewnienie niezbędnej ochrony pracownikom służby zdrowia mającym bezpośredni kontakt z osobami chorymi i zarażonymi koronawirusem. (...)”,
- liczby podmiotów objętych wsparciem (zwiększenie ich liczby z 26 do 32); w uzasadnieniu podano, że zmiana uwzględnia włączenie do Projektu sześciu nowych placówek, tj.: Szpitala Miejskiego Nr 4 W Gliwicach, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Bytomiu, Szpitala Specjalistycznego w Zabrze Sp. z o.o., Szpitala Chorób Płuc w Orzeszu, Szpitala Kolejowego w Wilkowicach-Bystrej i Okręgowego Szpitala Kolejowego w Katowicach,
- wartości wydatków kwalifikowalnych (zwiększenie z 64 944 592,99 zł do 79 944 592,60 zł, tj. o 15,0 mln zł); w uzasadnieniu podano: „Całość środków w projekcie po zmianie, tj. koszty bezpośrednie oraz koszty pośrednie będą przeznaczone na działania związane z epidemią COVID-19”.

⁴⁴ Nr WND - RPSL.09.02.08-24-02B8/20-002.

⁴⁵ Przy piśmie z tej samej daty.

Zastępca Dyrektora Departamentu EFS, pismem z 5 listopada 2020 r.⁴⁶, poinformował *Fundusz*, iż IZ RPO WSL przyjmuje do wiadomości konieczność wprowadzenia w ramach *Projektu* zmian przedstawionych w ww. formularzu, co wymaga aktualizacji wniosku o dofinansowanie *Projektu*.

(akta kontroli str. 724-732)

W Karcie Sprawy⁴⁷ dotyczącej podjęcia decyzji o zwiększeniu wartości *Projektu*, podpisanej 18 listopada 2020 r. m.in. przez Dyrektora Departamentu EFS, podano że podwyższenie wartości *Projektu* wpłynie na „zwiększenie wartości wskaźników produktu i rezultatu”, tj.:

- liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 (szt.) z 26 do 32,
- wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z epidemią COVID-19 (PLN) z 64 944 592,99 zł do 79 944 592,60 zł.

Uchwałą nr 2727/190/VI/2020 z dnia 25 listopada 2020 r.⁴⁸ Zarząd Województwa zdecydował o zwiększeniu wartości *Projektu* do wnioskowanej przez *Fundusz* kwoty.

(akta kontroli str. 106-116)

W dniu 4 grudnia 2020 r. został zawarty aneks nr UDA-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-04⁴⁹ do umowy o dofinansowanie *Projektu*. Na jego mocy IZ RPO WSL przyznała Beneficjentowi dofinansowanie na realizację *Projektu* w kwocie 79 944 592,60 zł, w tym płatność ze środków europejskich w kwocie 67 952 903,71 zł oraz dotację celową z budżetu krajowego w kwocie 11 991 688,89 zł. „Wartość docelowa” liczby podmiotów objętych wsparciem została określona na 32 placówki. Integralną częścią niniejszego aneksu był wniosek o dofinansowanie nr WND-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-006.

(akta kontroli str. 91-93, 324-347, 3263-3297)

Pismem⁵⁰ z 11 stycznia 2021 r. Zarząd *Funduszu* zwrócił się do Marszałka oraz Wicemarszałka Województwa Śląskiego z prośbą o zabezpieczenie dodatkowych środków na kontynuowanie zaopatrzenia placówek ochrony zdrowia w ŚOI w ramach *Projektu*. Prośbę uzasadniono tym, iż na podstawie przeprowadzonych analiz uwzględniających zapotrzebowanie zgłaszane przez placówki ochrony zdrowia, dotychczasowa wartość *Projektu* pozwoli na ich zaopatrywanie nie dłużej niż do początku lutego 2021 r.

Prezes Zarządu oraz Prokurent *Funduszu* złożyli w dniu 12 lutego 2021 r.⁵¹ „Formularz zgłoszenia zmian w projekcie⁵² wymagających wyrażenia zgody Instytucji”, w którym przedstawili zakres modyfikacji wraz z uzasadnieniem w części merytorycznej. Zmiany miały dotyczyć m.in.:

- liczby podmiotów objętych wsparciem (zwiększenie ich z 32 do 36); w uzasadnieniu podano, że zmiana uwzględnia włączenie do *Projektu* czterech nowych placówek, tj.: Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji im. gen. Jerzego Ziętka „REPTY”, Katowickiego Centrum Onkologii, Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Bytomiu i Wojewódzkiego Szpitala Chorób Płuc im. dr. Alojzego Pawelca;

⁴⁶ Znak: FS-OP.433.439.2020; FS-OP.KW-01638/20.AGB.

⁴⁷ Nr FS/40/510/F/2020.

⁴⁸ W sprawie zwiększenia wartości projektu nr RPSL.09.02.08-24-02B8/20 w ramach RPO WSL 2014-2020.

⁴⁹ Zwany dalej „Aneksem nr 4”.

⁵⁰ Nr FG/3960/2021/AG.

⁵¹ Przy piśmie z tej samej daty.

⁵² Realizowanym w ramach EFS w RPO WSL 2014-2020.

- wartości wydatków kwalifikowalnych (zwiększenie z 79 944 592,60 zł do 101 944 592,60 zł, tj. o 22,0 mln zł); w uzasadnieniu podano, że „Całość środków w projekcie po zmianie, tj. koszty bezpośrednie oraz koszty pośrednie będą przeznaczone na działania związane z epidemią COVID-19”.

Zastępca Dyrektora Departamentu EFS, pismem z 15 lutego 2021 r.⁵³, poinformował *Fundusz*, iż IZ RPO WSL przyjmuje do wiadomości konieczność zwiększenia kwoty dofinansowania *Projektu* zgodnie z przedłożonym „Formularzem zgłoszenia zmian w projekcie wymagających wyrażenia zgody Instytucji”. Zaznaczył, iż powyższe wymaga aktualizacji wniosku o dofinansowanie *Projektu*.

(akta kontroli str. 739-740, 746-753, 3263-3297)

W Karcie Sprawy⁵⁴ dotyczącej podjęcia decyzji o zwiększeniu wartości *Projektu*, podpisanej 18 lutego 2021 r. m.in. przez Dyrektora Departamentu EFS, podano, że podwyższenie wartości *Projektu* z kwoty 79 944 592,60 zł do kwoty 101 944 592,53 zł wpłynie na zwiększenie wartości wskaźników produktu i rezultatu:

- liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 wzrośnie z 32 do 36,
- wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z epidemią COVID-19 (PLN) wzrośnie z 79 944 592,60 zł do 101 944 592,53 zł.

Uchwałą nr 440/213/VI/2021 z dnia 24 lutego 2021 r.⁵⁵ Zarząd Województwa zdecydował o zwiększeniu wartości *Projektu* do kwoty 101 944 592,53 zł.

(akta kontroli str. 117-121d)

W dniu 26 lutego 2021 r. został zawarty aneks nr UDA-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-05⁵⁶ do umowy o dofinansowanie *Projektu*. Na jego mocy IZ RPO WSL przyznała Beneficjentowi dofinansowanie na realizację *Projektu* w kwocie 101 944 592,53 zł, w tym płatność ze środków europejskich w kwocie 86 652 903,65 zł oraz dotację celową z budżetu krajowego w kwocie 15 291 688,88 zł. Docelowa liczba podmiotów objętych wsparciem została określona na 36 placówek. Integralną częścią niniejszego aneksu był wniosek o dofinansowanie nr WND-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-007.

(akta kontroli str. 94-96, 348-371, 3263-3297)

Wśród podmiotów leczniczych, którym *Fundusz* przekazywał ŚOI w ramach realizacji *Projektu* było Centrum Zdrowia w Mikołowie Sp. z o.o.⁵⁷. Placówka ta nie była ujęta w wykazie 36 podmiotów ww. wniosku o dofinansowanie *Projektu*, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Pismem z 3 grudnia 2020 r.⁵⁸ Prezes Zarządu CZ w Mikołowie zwrócił się do Marszałka Województwa Śląskiego o wpisanie CZ w Mikołowie na listę placówek uprawnionych do otrzymywania wsparcia w ramach *Projektu*. W związku z tą prośbą Członek Zarządu Województwa Śląskiego zwróciła się⁵⁹ do Wojewody Śląskiego o podanie informacji, czy CZ w Mikołowie „udziela specjalistycznych świadczeń medycznych kluczowych z punktu widzenia trwającej pandemii, tj. prowadzi działalność leczniczą związaną z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 w regionie (...)”. Poprosiła również o przekazanie stanowiska, czy „z punktu widzenia zwalczania sytuacji epidemicznej

⁵³ Znak: FS-OP.433.439.2020; FS-OP.KW-00220/21.AGB.

⁵⁴ Nr FS/40/510/G/2020/2021.

⁵⁵ W sprawie zwiększenia wartości projektu nr RPSL.09.02.08-24-02B8/20 w ramach RPO WSL 2014-2020.

⁵⁶ Zwany dalej „Aneksem nr 5”.

⁵⁷ Zwane dalej „CZ w Mikołowie”.

⁵⁸ Znak: CZ/P/1102/2020.

⁵⁹ Pismem z 8 lutego 2021 r., znak: NZ-NK.9024.1.147.2020; NZ-NK.KW-00064/21.

w regionie zasadnym jest objęcie wsparciem ww. placówki w ramach realizowanego projektu”. Wojewoda Śląski odpowiedział⁶⁰, iż CZ w Mikołowie realizuje zadania w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. „Zatem umieszczenie ww. podmiotu na liście jednostek uprawnionych do otrzymania wsparcia wydaje się być zasadne”. Pismem z 9 marca 2021 r.⁶¹ Dyrektor Departamentu Nadzoru Podmiotów Lecznicznych i Ochrony Zdrowia UMWŚ zwróciła się do Funduszu o rozszerzenie listy podmiotów, objętych wsparciem w ramach Projektu, o CZ w Mikołowie. Do końca realizacji Projektu placówka ta nie została umieszczona w wykazie podmiotów objętych wsparciem.

(akta kontroli str. 1985-1986, 1989-1990, 2009-2012, 2319)

8. We wniosku o dofinansowanie Projektu podano, że Fundusz będzie dokonywał zakupów/zamówień w trybie z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp oraz na podstawie art. 6 ust. 1 specustawy COVID-19, zgodnie z którym do zamówień na usługi lub dostawy niezbędne do przeciwdziałania COVID-19 nie stosuje się przepisów Pzp, jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego.

Zgodnie z § 4 ust. 1 umowy o dofinansowanie Projektu: „Beneficjent zobowiązuje się do realizacji projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów, zgodnie z obowiązującymi regulami, zasadami i postanowieniami wynikającymi z programu, uszczegółowienia, obowiązujących procedur, wytycznych oraz właściwych przepisów prawa krajowego oraz prawa unijnego”.

Zgodnie z sekcją 6.2 „Ocena kwalifikowalności wydatku” pkt 5 Wytycznych: w przypadku, gdy na podstawie obowiązujących przepisów prawa innych niż Pzp wyłącza się stosowanie Pzp, beneficjent, o którym mowa w art. 3 Pzp⁶², przeprowadza zamówienie z zastosowaniem tych przepisów. Do przeprowadzenia zamówienia w ww. trybie, procedur określonych w sekcjach 6.5.1 (rozeznanie rynku) i 6.5.2 (zasada konkurencyjności) nie stosuje się.

(akta kontroli str. 456, 469-470)

W piśmie z 27 sierpnia 2020 r.⁶³, skierowanym do Funduszu, Zastępca Dyrektora Departamentu EFS podał, że Beneficjent w ramach Projektu dokonywał zakupów bez stosowania zasady konkurencyjności, o której mowa w Wytycznych. Podał także: „Art. 6 ustawy o szczególnych rozwiązaniach oraz art. 46 c ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (...) wprowadzają odstępstwo od zasad wynikających z ustawy Pzp”. Ponadto zwrócił uwagę, że art. 6 utracił moc po upływie 180 dni od dnia wejścia w życie powołanej wyżej ustawy i „W tej sytuacji, o ile spełnione nadal będą przesłanki wskazane w art. 46 c ustawy z 5 grudnia 2008 r., Beneficjent z dniem 2020-09-04 będzie mógł opierać swoje działania na tej podstawie prawnej”. Poinformował jednocześnie, że „IZ przygotowuje aneks do umowy o dofinansowanie projektu w zakresie stosowania ustawy Pzp/zasady konkurencyjności (...)”.

(akta kontroli str. 757-759, 3263-3297)

Zawarty przez IZ RPO WSL z Funduszem w dniu 4 września 2020 r. aneks nr 3 do umowy o dofinansowanie wprowadził (w § 24) w stosunku do Beneficjenta obowiązek

⁶⁰ Pismem z 11 lutego 2021 r., znak: ZDII.9611.4.15.2020.

⁶¹ Znak: NZ.NK.9024.1.147.2020; NZ-NK.KW-00039/21.

⁶² Art. 3 Pzp określał zakres podmiotowy tej ustawy.

⁶³ Znak: FS-OP.433.439.2020; FS-OP.KW-01280/20.AGB.

stosowania Pzp lub *Wytycznych*: „W przypadku zamówienia o wartości szacunkowej przekraczającej 50 tys. PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT) Beneficjent zobligowany jest do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający jawność, przejrzystość oraz zachowanie uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Spełnienie powyższych wymogów następuje w drodze zastosowania przepisów ustawy PZP lub zasady konkurencyjności, zgodnie z *Wytycznymi* (...). IZ w przypadku stwierdzenia naruszenia przez Beneficjenta zasad określonych w niniejszym paragrafie może zastosować korekty finansowe, zgodnie z rozporządzeniem⁶⁴ wydanym na podstawie art. 24 ust. 13 ustawy wdrożeniowej (...)”⁶⁵.

Fundusz w całym okresie realizacji *Projektu* nie stosował przy dokonywaniu wydatków na zakup ŚOI o szacunkowej wartości powyżej 50 tys. zł netto ani przepisów Pzp, ani uregulowań *Wytycznych* w zakresie stosowania zasady konkurencyjności, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*

(akta kontroli str. 63-90, 757-759, 771, 1225, 1317, 1390, 1436, 1475, 1514, 1559, 1604, 1647, 3263-3297)

9. IZ RPO WSL przeprowadziła jedną kontrolę *Projektu*, w trybie zdalnym, na podstawie dokumentów załączonych przez *Beneficjenta* w Lokalnym Systemie Informatycznym 2014⁶⁶. Była to kontrola doraźna przeprowadzona w dniach 14-16 lipca 2020 r. i obejmowała okres od 1 lutego 2020 r. do 16 lipca 2020 r. Zakres kontroli obejmował weryfikację:

- regulacji dotyczących wyboru podmiotów uprawnionych do uzyskania pomocy w ramach projektu oraz „procesów w zakresie współpracy z podmiotami upoważnionymi”,
- procedur wewnętrznych dotyczących dokonywania zakupów w ramach *Projektu*, dystrybucji, monitorowania wydatków oraz ewidencjonowania środków wydanych podmiotom upoważnionym wraz z metodologią podziału budżetu projektu,
- zasad oraz procedur bezpieczeństwa materialnego i zdrowotnego.

W ramach kontroli zweryfikowany został, na podstawie jednego zamówienia – zakupu 50 par rękawiczek sterylnych (pudrowych i niepudrowych) o wartości 899,86 zł brutto⁶⁷, sposób dokonywania przez *Fundusz* zakupów w ramach *Projektu* oraz dystrybucji zakupionych środków podmiotom uprawnionym do otrzymania wsparcia. Sprawdzone zgodność zakupionych produktów z wymaganiami zasadniczymi Dyrektywy 93/42/EWG z 14 czerwca 1993 r. dotyczącej wyrobów medycznych⁶⁸. Zweryfikowano również, na podstawie zapotrzebowania, wydanie zakupionych ŚOI podmiotowi leczniczemu. W dokumencie pokontrolnym podano, że kontrola miała charakter systemowy.

(akta kontroli str. 202-203, 207-208, 760-796, 1133, 3263-3297)

We wniosku o dofinansowanie⁶⁹ realizacji *Projektu* podano w pkt. B.12.4 „Sposób zarządzania projektem”, że podstawą realizacji projektu będą ustalone procedury

⁶⁴ Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień (Dz. U. z 2021 r. poz. 2179), przypis kontrolera.

⁶⁵ § 24 ust. 1 i 2 umowy o dofinansowanie w brzmieniu po aneksie nr 3.

⁶⁶ Zwanym dalej „LSI” <http://lsi.slaskie.pl/>. Za pośrednictwem tego systemu *Fundusz* przekazywał IZ RPO WSL dokumenty związane z realizacją *Projektu*.

⁶⁷ Faktura Nr 101647680 z 6 lipca 2020 r.

⁶⁸ Dz. U. UE. L. z 1993 r. Nr 169, str. 1 ze zm. *Fundusz* przedłożył deklarację zgodności zamawianych rękawic z wymaganiami zasadniczymi tej Dyrektywy.

⁶⁹ Nr WND-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-002.

wewnętrzne, m.in. procedura dotycząca zakupów. W trakcie kontroli, o której mowa wyżej, *Fundusz* nie przedłożył kontrolującemu obowiązujących dla tego *Projektu* procedur zakupów. Dyrektor Departamentu EFS wyjaśnił, że: „Podczas kontroli projektu RPSL.09.02.08-24-02B8/20 weryfikowano procedury wewnętrzne obowiązujące u Beneficjenta, w tym dotyczące dokonywania zakupów i wyboru dostawców środków ochrony osobistej. Fundusz Górnos Śląski na moment kontroli nie posiadał spisanych procedur, które były stosowane podczas realizacji projektu, niemniej przedłożono wyjaśnienia, w których opisano jak przebiega proces wyboru dostawców oraz dokonywania zakupów środków ochrony osobistej (...)”.

(akta kontroli str. 622-623, 628)

Kontrolą objęto m.in. zasady udziału podmiotów leczniczych w *Projekcie*. W „Informacji pokontrolnej nr 80/K/KN1/20” podpisanej elektronicznie 22 września 2020 r. podano, że zgodnie z treścią wyjaśnień złożonych przez *Beneficjenta*, dokumentem podstawowym, obligującym do udziału w *Projekcie*, było *Porozumienie o przystąpieniu do projektu*, zawierane z podmiotami uprawnionymi do uzyskania pomocy. Zapisy tego porozumienia były zgodne z wnioskiem o dofinansowanie i zawierały wszystkie wymienione w nim elementy niezbędne do prawidłowej realizacji *Projektu*. Dokument ten zawierał zasady udziału i zobowiązania stron, stanowił potwierdzenie, że podmiot deklaruje przystąpienie do projektu i akceptuje procedury udziału w projekcie, zasady przekazywania otrzymanych produktów, zasady dotyczące korzystania z produktów projektu, m.in. obowiązek wykorzystania otrzymanych materiałów zgodnie z przeznaczeniem, zakaz przekazywania otrzymanych materiałów podmiotom trzecim oraz wykorzystywania otrzymanych produktów w celu prowadzenia działalności gospodarczej.

(akta kontroli str. 760-764)

W „Informacji pokontrolnej (...)” podano, że w trakcie jej sporządzania, w dniu 4 września 2020 r., został podpisany aneks nr 3 do *umowy o dofinansowanie Projektu*, wprowadzający obowiązek przygotowania i przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia, których wartość netto przekracza 50 tysięcy zł, w sposób zapewniający jawność, przejrzystość oraz zachowanie uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, z uwzględnieniem odpowiednio przepisów Pzp lub *Wytycznych*.

(akta kontroli str. 771)

Stwierdzone w trakcie kontroli niezgodności w realizacji *Projektu* uznano jako uchybienia polegające m.in. na:

1) niedokonaniu przez *Fundusz* weryfikacji, czy uczestnicy *Projektu* wywiązali się z obowiązku zawartego w *Porozumieniu o przystąpieniu do projektu*, polegającego na umieszczeniu w widocznym miejscu informacji, że zakup otrzymanych ŚOI był współfinansowany z EFS. Fundusz przekazał podmiotom leczniczym uczestniczącym w *Projekcie* plakaty informacyjne, ale nie sprawdził, czy zostały umieszczone w ich siedzibach. IZ RPO WSL zaleciła *Beneficjentowi* ponownie zobowiązać wszystkich uczestników *Projektu* do umieszczenia plakatów informacyjnych w miejscach widocznych w ich siedzibach. W celu sprawdzenia powyższego *Beneficjent* zobowiązany został do zgromadzenia w dokumentacji projektowej zdjęć od wszystkich uczestników *Projektu*. Na potwierdzenie dokonania weryfikacji Fundusz miał, w odpowiedzi na „Informację pokontrolną (...)” przekazać do IZ RPO WSL dokumentację zdjęciową przedstawiającą umieszczenie plakatu informacyjnego przez jednego z uczestników wybranego do próby, tj. Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej. W piśmie z 5 października 2020 r., stanowiącym odpowiedź na „Informację pokontrolną (...)”, Fundusz podał, że zalecenie pokontrolne zostało wykonane. *Beneficjent* przypomniał uczestnikom *Projektu* o obowiązku

zamieszczenia plakatu. Do pisma dołączył dokumentację zdjęciową z Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej. W „Ostatecznej informacji pokontrolnej nr 80/K/KN1/20” podpisanej 20 października 2020 r. podano, że *Beneficjent* wykonał zalecenie pokontrolne w całości;

2) niepoprawnym przeprowadzeniu i udokumentowaniu przez *Beneficjenta* badania rynku pod kątem cen asortymentu w przypadku zamówienia na zakup rękawiczek sterylnych pudrowych i niepudrowych. W ocenie kontrolujących *Fundusz* nie udokumentował w należyty sposób zastosowania przy tym zakupie kryterium najniższej ceny, terminu dostawy i dostępności potrzebnej liczby sztuk. W związku z tym ustaleniem IZ RPO WSL zawarła w „Informacji pokontrolnej (...)” rekomendację o treści: „*Mając na uwadze podpisanie aneksu nr 3 do zawartej umowy o dofinansowanie projektu nr UDA-RPSL.09.02.08-24-02B/20-00, zobowiązuje się Beneficjenta do przestrzegania zapisów obowiązujących w ww. aneksie, tj. do przygotowania i przeprowadzania postępowań w ramach projektu z uwzględnieniem odpowiednich przepisów ustawy Pzp lub Wytycznych*”. W piśmie z 5 października 2020 r., stanowiącym odpowiedź na „Informację pokontrolną 9...”, *Fundusz* w związku z ww. rekomendacją podał: „Rekomendacja zostanie wdrożona i będzie przestrzegana. FGSA informuje, że w toku realizacji projektu będzie bezwzględnie przestrzegać zapisów aneksu nr 3 do zawartej umowy o dofinansowanie projektu nr UDA-RPSL.09.02.08-24-02B/20-00 (...)”. Ponadto IZ RPO WSL wezwała *Beneficjenta* do przedłożenia stosownych wyjaśnień w tej sprawie, co zostało wykonane. W „Ostatecznej informacji pokontrolnej (...)” zapisano, iż *Beneficjent* zobowiązał się do stosowania zapisów aneksu nr 3 do zawartej umowy o dofinansowanie Projektu. IZ RPO WSL zaleciła *Beneficjentowi* stosowanie się do *Wytycznych*, dokumentów programowych określonych w § 1 pkt 22 umowy o dofinansowanie Projektu⁷⁰ oraz właściwych przepisów prawa krajowego i wspólnotowego;

3) odbiorze przez *Beneficjenta* ŚOI (rękawiczek sterylnych) od kuriera bez podpisania protokołu zdawczo-odbiorczego i sprawdzenia towaru. IZ RPO WSL zobowiązała *Fundusz* do „przestrzegania wprowadzonych w ramach projektu procedur związanych z dostawą asortymentu, szczególnie pod kątem potwierdzania odbioru dostarczonego asortymentu oraz odpowiedniego udokumentowania takiego działania”. W odpowiedzi na „Informację pokontrolną (...)” *Beneficjent* podał, iż rekomendacja zostanie wdrożona. *Fundusz* „w toku dalszej realizacji projektu nie będzie dopuszczał do dostarczania towaru przesyłką kurierską, ani w żadnej innej formie, w której dokumentem potwierdzającym odbiór będzie dokument inny niż pisemny protokół odbioru”. IZ RPO WSL przyjęła powyższą deklarację i uznała, że zalecenie pokontrolne zostało wdrożone.

Zespół kontrolujący, w wyniku kontroli, dokonał oceny realizacji działań w ramach Projektu na poziomie: Kategoria nr 2⁷¹, zgodnie z którą „projekt jest realizowany co do zasady w sposób poprawny, ale występują uchybienia i potrzebne są usprawnienia”.

(akta kontroli str. 775-776, 791-799, 803, 809-820a, 3298-3304)

---

⁷⁰ Instrumentów prawnych wydawanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego określających ujednoczone warunki i procedury wdrażania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

⁷¹ Ocena według kategorii obejmowała skalę od „Kategorii nr 1” (przy prawidłowej realizacji projektu) do „Kategorii nr 4” (przy nieprawidłowej realizacji projektu, ze stwierdzeniem licznych, kluczowych uchybień/nieprawidłowości).

Projekt był przedmiotem audytu gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej w ramach RPO WSL⁷², przeprowadzonego przez Izbę Administracji Skarbowej w Katowicach⁷³ w IZ RPO WSL w dniach od 11 października 2021 r. do 3 grudnia 2021 r. W „Podsumowaniu ustaleń dokonanych w Projekcie nr RPSL.09.02.08-24-02B8/20 pn. Zakup środków ochrony osobistej dla podmiotów leczniczych w ramach prowadzonego audytu operacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020” podano, że badaniem zostały objęte wnioski o płatność nr: WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-008, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-009, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-009-K01, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-010, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-011 i WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-012. Łączna liczba pozycji wydatków zadeklarowanych w ww. wnioskach o płatność wyniosła 415. Badaniem audytowym objęto 30 pozycji wydatków.

W trakcie audytu ustalono m.in., że:

- badane w ramach wybranej próby wydatki były niezbędne do realizacji *Projektu*, zostały poniesione w okresie kwalifikowalności określonym w umowie o dofinansowanie, były uwzględnione w budżecie *Projektu* i odnosiły się do faktycznie zrealizowanych usług lub dostaw,
- operacja została wdrożona niezgodnie z umową o dofinansowanie. Beneficjent podczas dokonywania zakupów ŚOI naruszył zasadę oszczędności określoną w § 4 ust. 1 umowy o dofinansowanie oraz zasady przejrzystości, uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców określone w 24 ust. 1 i 24¹ ust. 1 aneksu nr 3 do umowy o dofinansowanie.

Stwierdzono nieprawidłowość przy ponoszeniu nw. wydatków, polegającą na dokonaniu przez *Beneficjenta* zakupów bez wcześniejszego rozeznania rynku, tj. bez wysłania zapytań ofertowych do innych dostawców, co dotyczyło zakupów: kombinezonów ochronnych EN14126 (szywy klejone)⁷⁴, kombinezonów ochronnych „ONSTRIL 2”⁷⁵ od przedsiębiorcy „R”, półmasek filtrujących FFP3⁷⁶ od przedsiębiorcy „J”, półmasek filtrujących FFP2⁷⁷ od przedsiębiorcy „N”, rękawiczek nitrylowych⁷⁸ od przedsiębiorcy „G”.

Ponadto IAS ustaliła, że *Beneficjent* w zapytaniach ofertowych, dotyczących zakupu: półmasek KN95 FFP2⁷⁹, ubrań flizelinowych⁸⁰, środków ochrony nóg⁸¹ kombinezonów OxyChem⁸² oraz kombinezonów Tyvek Expert 500⁸³, w sposób niewystarczający/niedokładny określił przedmiot zamówienia (tj. nie zawarł informacji, iż zamówienie można złożyć na mniejszą liczbę sztuk oraz, że realizacja zamówienia może być podzielona między kilku dostawców). Mogło to, w ocenie IAS uniemożliwić potencjalnym dostawcom dokładne określenie ceny i mieć skutek potencjalnie ograniczający konkurencję. IAS stwierdziła także, że *Beneficjent* przy zakupie ubrań

⁷² Nr sprawy 2401-ICE.52.95.2021.

⁷³ Zwaną dalej „IAS”.

⁷⁴ Na podstawie faktur VAT nr: 2/11/2020 z 19 listopada 2020 r., 3/11/2020 z 26 listopada 2020 r., 1/12/2020 z 3 grudnia 2020 r., 3/12/2020 z 9 grudnia 2020 r., 6/12/2020 z 18 grudnia 2020 r., 4/1/2021 z 7 stycznia 2021 r., 6/3/2021 z 30 marca 2021 r. i 5/4/2021 z 15 kwietnia 2021 r.

⁷⁵ Na podstawie faktur VAT nr: 2/1/2021 z 5 stycznia 2021 r., 2/3/2021 z 29 marca 2021 r.

⁷⁶ Na podstawie faktur VAT nr: 2/18/2020 z 14 grudnia 2020 r., 13/2021 z 11 stycznia 2021 r.

⁷⁷ Na podstawie faktury VAT nr 12/2021 z 23 marca 2021 r.

⁷⁸ Na podstawie faktury VAT nr 7/12/2020 z 15 grudnia 2020 r.

⁷⁹ Na podstawie faktury VAT nr 5/11/2020 z 10 listopada 2020 r.

⁸⁰ Na podstawie faktury VAT nr 23/2021 z 13 stycznia 2021 r.

⁸¹ Na podstawie faktury VAT nr 42/2021 z 26 lutego 2021 r.

⁸² Na podstawie faktury VAT nr 44/03/2021 z 11 marca 2021 r.

⁸³ Na podstawie faktury VAT nr 2/03/2021 z 15 marca 2021 r.

flizelinowych⁸⁴ dokonał wyboru dostawcy (przedsiębiorcy „J”), który nie oferował najniższej ceny.

(akta kontroli str. 826-890, 2320-2322)

Fundusz dokonał zakupu ww. ŚOI w oparciu o zwolnienie ustawowe przewidziane w art. 46 c ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi⁸⁵. W opinii IAS powyższe wydatki „spełniały przesłanki określone w art. 46c ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. ponieważ: dotyczyły dostaw środków ochrony osobistej oraz ponoszone były związku z zapobieganiem i zwalczaniem epidemii na obszarze, na którym ogłoszono stan epidemii, tj. przekazywane były placówkom ochrony zdrowia, które w związku z sytuacją epidemiczną, decyzją Wojewody Śląskiego zostały postawione w stan podwyższonej gotowości oraz które udzielają specjalistycznych świadczeń medycznych, kluczowych z punktu widzenia przeciwdziałania COVID-19. A zatem powyższe ustalenia mają charakter formalny i nie skutkują wyliczeniem wydatków niekwalifikowanych”.

(akta kontroli str. 883)

W okresie od 7 marca 2022 r. do 20 kwietnia 2022 r. IAS przeprowadziła w Funduszu ponownie audyt w zakresie gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej w ramach RPO WSL⁸⁶. Badaniem zostały objęte wnioski o płatność nr: WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-013 i WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-014. Łączna liczba wydatków zadeklarowanych w ww. wnioskach o płatność wyniosła 80 pozycji. Zespół audytowy dokonał losowania próby wydatków do szczegółowego badania w ramach audytu, w wyniku czego do badania wybrano 30 pozycji wydatków. W opinii IAS wydatki objęte audytem zostały poniesione zgodnie z zasadami kwalifikowalności określonymi w przepisach unijnych i krajowych.

(akta kontroli str. 2325-2385)

W wyniku audytu stwierdzono nieprawidłowości w zakresie:

- 1) dokonywania odbioru ŚOI; *Beneficjent* dokonał odbioru nw. ŚOI niezgodnie z „Informacją o zamówieniach związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 (warunki realizacji)” zamieszczoną na swojej stronie internetowej oraz drukiem „Zamówienia na dostawę sprzętu ochrony indywidualnej – COVID-19 dla dostawcy (Procedura odbioru)”. Dotyczyło to odbioru: ubrań flizelinowych⁸⁷ od kuriera bez przeliczenia i weryfikacji zgodności zawartości przesyłki, półmasek filtrujących FFP3⁸⁸ (na dokumentach przewoźnika nie było informacji o zawartości przesyłek), fartuchów ochronnych barierowych⁸⁹ (brak na dokumencie przewozowym czytelnej informacji o zawartości przesyłki, brak podpisu odbiorcy na protokole odbioru), rękawic nitylowych⁹⁰ (na dokumencie WZ znajdowały się nieczytelne podpisy osoby zatwierdzającej i wydającej, brakowało podpisu osoby odbierającej, na protokole zdawczo-odbiorczym nie było podpisu zamawiającego),
- 2) ponoszenia wydatków niezgodnie z *umową o dofinansowanie* oraz aneksem nr 3, poprzez naruszenie zasad oszczędności (określonej w § 4 ust. 1) oraz uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców (określonych w § 24 ust. 1 i § 24¹ ust.1 aneksu nr 3⁹¹), co dotyczyło zakupów:

⁸⁴ Na podstawie faktury VAT nr 231/2020 z 23 grudnia 2020 r.

⁸⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 2069, ze zm.

⁸⁶ Nr sprawy 2401-ICE.52.31.2022.4.

⁸⁷ Faktura VAT nr 1/06/20021.

⁸⁸ Faktury VAT nr: 4/05/2021, 138/MAG/2021, 7/05/2021.

⁸⁹ Faktury VAT nr: 5587/ANM/04/2021, 24/2021.

⁹⁰ Faktury nr: 53277/SPR/04/21/DW i FV/2021/5/11.

⁹¹ Umowy o dofinansowanie po aneksie nr 3 – przyp. NIK.

- kombinezonów ochronnych EN14126 (szwy klejone)⁹² od dostawcy (przedsiębiorca „R”) bez wcześniejszego rozeznania rynku, bez wysłania zapytań ofertowych do innych podmiotów,
- ubrań flizelinowych⁹³, półmasek FFP3⁹⁴, rękawic nitrylowych⁹⁵, rękawic lateksowych⁹⁶, wysokich osłon nóg⁹⁷, kombinezonów ochronnych typu 5 i 6⁹⁸ - *Beneficjent* w zapytaniu ofertowym w sposób niewystarczający/niedokładny określił przedmiot zamówienia.

W ocenie IAS powyższe ustalenia miały charakter formalny i nie skutkowały wyliczeniem wydatków niekwalifikowalnych.

(akta kontroli str. 2355- 2382)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. IZ RPO WSL zaakceptowała wydatki poniesione przez Fundusz na ŚOI przekazane podmiotom niewykazanym we wniosku o dofinansowanie lub nieposiadającym podpisanego Porozumienia o uczestnictwie w projekcie w momencie przekazywania tych środków, co świadczy o nierzetelnym działaniu IZ.

(akta kontroli str. 555-590, 619-621, 1026-1066, 1126-1180, 1392-1435, 1515-1680, 1817-1900, 2014-2303, 3263-3297, 3312-3313)

W *Wytycznych* w rozdziale 8.2. „Kwalifikowalność uczestników projektu”, pkt 1 i 2 podano, że w ramach projektu wsparcie udzielane jest uczestnikom określonym we wniosku o dofinansowanie projektu, spełniającym warunki kwalifikowalności, co jest potwierdzone właściwym dokumentem, tj. oświadczeniem lub zaświadczeniem. Zgodnie z pkt. 4 tego rozdziału: Co do zasady, kwalifikowalność uczestnika projektu potwierdzana jest bezpośrednio przed udzieleniem mu pierwszej formy wsparcia w ramach projektu, przy czym jeżeli charakter wsparcia uzasadnia prowadzenie rekrutacji na wcześniejszym etapie realizacji projektu – kwalifikowalność uczestnika potwierdzana może być na etapie rekrutacji do projektu.

(akta kontroli str. 478a-478c)

Zgodnie z „Rocznym Planem Kontroli na rok obrachunkowy od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”⁹⁹: w ramach weryfikacji każdego wniosku o płatność osoba weryfikująca wniosek dokonuje sprawdzenia m.in. uczestników projektu. Weryfikacja kwalifikowalności uczestników projektu polega na analizie danych każdorazowo przedstawianych w załączonym do wniosku o płatność formularzu PEFS¹⁰⁰. Analiza, o której mowa powyżej, polega na stwierdzeniu m.in. czy uczestnik spełnia wymogi kwalifikowalności określone dla danego projektu we wniosku o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 1699)

⁹² Na podstawie faktury VAT nr 10/4/2021 z 29 kwietnia 2021 r.

⁹³ Na podstawie faktur VAT nr: FA/207/05/2021 z 31 maja 2021 r., 1/06/2021 z 1 czerwca 2021 r. i FV/11/2021 z 6 maja 2021 r.

⁹⁴ Na podstawie faktur VAT nr: 12/2021 z 20 kwietnia 2021 r., 7/05/2021 z 26 maja 2021 r. i 18/05/2021 z 27 maja 2021 r.

⁹⁵ Na podstawie faktur VAT nr: 53277/SPR/04/21/DW z 30 kwietnia 2021 r. i FS/21/5/2 z 7 maja 2021 r.

⁹⁶ Na podstawie faktury VAT nr FVS/63/2021 z 30 kwietnia 2021 r.

⁹⁷ Na podstawie faktury VAT nr 151321 z 27 maja 2021 r.

⁹⁸ Na podstawie faktury VAT nr 4/05/2021 z 13 maja 2021 r.

⁹⁹ Zwanym dalej „RPK”.

¹⁰⁰ Podsystemu Monitorowania Europejskiego Funduszu Społecznego.

Warunki kwalifikowalności uczestników Projektu określono we wniosku o dofinansowanie¹⁰¹:

1) Uczestnikami *Projektu* miały być podmioty realizujące usługi społeczne lub zdrowotne z terenu województwa śląskiego, należące do dwóch grup. Pierwsza to podmioty, które ze względu na stan epidemii, decyzją Wojewody Śląskiego, zostały postawione w stan podwyższonej gotowości i w związku z tą decyzją organizują świadczenia opieki zdrowotnej, wykraczające poza bieżącą organizację świadczeń opieki zdrowotnej i są obowiązane zapewnić udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Druga grupa podmiotów objętych *Projektem* to placówki ochrony zdrowia, które realizują zadania kluczowe z punktu widzenia przeciwdziałania COVID-19, polegające na udzielaniu specjalistycznych świadczeń medycznych;

2) Wykaz uczestników *Projektu* został określony z załączniku nr 1 do uchwały Zarządu Województwa nr 814/117/VII/2020 z dnia 8 kwietnia 2020 r. *Zestawienie projektów jednostek uprawnionych do wsparcia, ukierunkowanych na zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19 na terenie województwa śląskiego*, pozycja od 1 do 26. Na dzień składania wniosku¹⁰² *Projektem* było objętych 26 placówek. Szczegółowy wykaz podmiotów objętych wsparciem znajdował się w pkt B.11.2 wniosku o dofinansowanie;

3) Podstawą rekrutacji miały być podpisywane ze wskazanymi placówkami „Porozumienia o przystąpieniu do projektu”. „Dokument będzie potwierdzeniem, że uczestnik projektu: deklaruje przystąpienie do projektu i akceptuje procedury udziału w projekcie, akceptuje zasady przekazywania otrzymanych produktów (...), akceptuje zasady dotyczące korzystania z produktów, takie jak np. obowiązek wykorzystania otrzymanych materiałów zgodnie z przeznaczeniem, zakaz przekazywania otrzymanych materiałów innym podmiotom trzecim oraz zakaz wykorzystywania otrzymanych produktów w celu prowadzenia działalności gospodarczej (...)”.

W zawartych z podmiotami leczniczymi „Porozumieniach o przystąpieniu do projektu” *Fundusz* umieścił zapis, iż „Porozumienie jest podstawą udziału w Projekcie i jego realizacji, zgodnie z umową o dofinansowanie zawartą pomiędzy Funduszem Górnośląskim S.A. i Instytucją Zarządzającą RPO WSL”.

(akta kontroli str. 555-590, 1800)

- **Wniosek o płatność nr WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-002-03**

Wniosek ten został wygenerowany w LSI w dniu 25 czerwca 2020 r., obowiązywał wówczas, zgodnie z aneksem nr UDA-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-01¹⁰³ do *umowy o dofinansowanie*, wniosek o dofinansowanie nr WND-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-003¹⁰⁴.

(akta kontroli str. 94-96, 555, 3263-3297)

W ww. wniosku o płatność wyszczególnione zostały wydatki na ŚOI, które *Fundusz* przekazał 27 podmiotom leczniczym w okresie od 2 kwietnia 2020 r. do 10 maja 2020 r., w każdym przypadku przed podpisaniem „Porozumienia o przystąpieniu do projektu”¹⁰⁵. We wniosku o płatność rozliczono wydatki w kwocie 10 774 916,64 zł,

¹⁰¹ Nr WND-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-002.

¹⁰² Wniosek został wygenerowany w systemie LSI RPO WSL 2014-2020 w dniu 27 kwietnia 2020 r.

¹⁰³ Z dnia 3 czerwca 2020 r.

¹⁰⁴ Wygenerowany w systemie LSI 15 maja 2020 r.

¹⁰⁵ „Porozumienia o przystąpieniu do projektu” *Fundusz* zawierał z podmiotami leczniczymi ujętymi w ww. wniosku o płatność w okresie od 4 do 27 maja 2020 r.

w tym na ŚOI 9 795 378,77 zł i 979 537,87 zł na koszty pośrednie. Kwota ta została przekazana przez IZ RPO WSL *Funduszowi* w ramach refundacji środków własnych.

Ponadto, *Fundusz* przekazał ŚOI Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu im. NMP w Częstochowie¹⁰⁶ 2 kwietnia 2020 r., tj. przed wydaniem przez Zarząd Województwa uchwały nr 814/117/VI/2020 z dnia 8 kwietnia 2020 r., w której został ustalony wykaz uczestników *Projektu*.

Z kolei, Szpital Miejski Nr 4 w Gliwicach Sp. z o.o.¹⁰⁷ otrzymał ŚOI od *Funduszu* w dniu 29 kwietnia 2020 r., pomimo że nie był wymieniony wśród uczestników *Projektu* w ww. wniosku o dofinansowanie. We wniosku o dofinansowanie jako podstawę określającą wykaz uczestników *Projektu* wskazano ww. uchwałę Zarządu Województwa z dnia 8 kwietnia 2020 r.

Uchwałą nr 924/121/VI/2020 z dnia 28 kwietnia 2020 r. Zarząd Województwa zmienił uchwałę nr 814/117/VI/2020 z dnia 8 kwietnia 2020 r., m.in. poprzez rozszerzenie kręgu podmiotów leczniczych uprawnionych do aplikowania o środki unijne w związku z walką z COVID-19 - o Szpital w Gliwicach. Zmiana ta jednak nie została uwzględniona we wniosku o dofinansowanie.

Pomimo to *Fundusz* zawarł z tą placówką „Porozumienie o przystąpieniu do projektu” w dniu 27 maja 2020 r., a dopiero 30 października 2020 r. zwrócił się do IZ RPO WSL, z wykorzystaniem „Formularza zgłoszenia zmian w projekcie¹⁰⁸ wymagających wyrażenia zgody Instytucji Zarządzającej”, m.in. o włączenie Szpitala w Gliwicach do *Projektu*. Szpital w Gliwicach został wyszczególniony wśród placówek objętych *Projektem* we wniosku o dofinansowanie nr WND-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-006 z dnia 9 listopada 2020 r., stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie *Projektu* oraz integralną część aneksu z 4 grudnia 2020 r. nr UDA-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-4¹⁰⁹ do tej umowy.

(akta kontroli str. 91-93, 252-275, 324-347, 555-579, 591-618, 640-641b, 665-677, 681-693, 697-698, 719-720, 727-732, 3263-3297, 3312-3313)

Dyrektor Departamentu EFS wyjaśnił: „(...) Wsparcie w ramach projektu miało być skierowane do placówek ochrony zdrowia wskazanych we wniosku o dofinansowanie, które decyzją Wojewody Śląskiego zostały postawione w stan podwyższonej gotowości, a także te które realizują kluczowe z punktu widzenia przeciwdziałania COVID-19 zadania polegające na udzielaniu specjalistycznych świadczeń medycznych. W związku z powyższym uzasadnione było przyjęcie, że kluczowe znaczenie dla udziału placówek medycznych w projekcie było zamieszczenie ich w Wykazie podmiotów udzielających świadczeń opieki zdrowotnej, w tym transportu sanitarnego, wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 dostępnym na stronie <https://www.nfz.gov.pl/biuletyn-informacji-publicznej-slaskiego-ow-nfz/wykaz-podmiotow-udzielajacych-swadczen-opieki-zdrowotnej-w-zwiazku-z-przeciwdzialaniem-covid-19/> (stan na dzień 9 marca 2020r.). Wykaz podmiotów stanowił obok uchwały Zarządu Województwa Śląskiego: nr 814/117/VI/2020 z dnia 8 kwietnia 2020 r. oraz zmieniającą ją uchwałą nr 924/121/VI/2020 z dnia 28 kwietnia 2020 r. przesłankę umożliwiającą objęcie wsparciem w ramach projektu wskazanych placówek.

- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. NMP w Częstochowie został wpisany do wniosku o dofinansowanie jako podmiot, który realizuje kluczowe z punktu widzenia przeciwdziałania COVID-19 zadania polegające na udzielaniu specjalistycznych

¹⁰⁶ Zwanemu dalej „Szpitalem im. NMP w Częstochowie”.

¹⁰⁷ Zwany dalej „Szpitalem w Gliwicach”.

¹⁰⁸ Realizowanym w ramach EFS w RPO WSL.

¹⁰⁹ Zwanego „Aneksem nr 4”.

świadczeń medycznych. Podmiot figuruje w ww. Wykazie (stan na dzień 2020-03-09), zatem możliwe było udzielenie wsparcia w dniu 2020-04-02.

- Szpital Miejski Nr 4 w Gliwicach Sp. z o.o. - podstawą kwalifikowalności w/w podmiotu (i wydatków) była decyzja Zarządu Województwa Śląskiego wyrażona uchwałą z dnia 2020-04-28 nr 924/121/VI/2020 (poz. 30 Załącznika nr 1 do przedmiotowej uchwały). Ponadto w/w podmiot został wskazany w ww. Wykazie (stan na dzień 2020-04-28). (...)

Ponadto z § 30 ust. 1 i 2 umowy o dofinansowanie projektu nr UDA-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-00 wynika możliwość dokonywania zmian przez Beneficjenta w trakcie realizacji projektu bez konieczności ich zgłoszenia w formie pisemnej i uzyskania pisemnej zgody IZ pod warunkiem, że przesunięcia te nie powodują:

- zwiększenia łącznej wysokości wydatków dotyczących cross-finansingu w ramach projektu,
- zwiększenia łącznej wysokości wydatków odnoszących się do zakupu środków trwałych,
- zwiększenia łącznej wysokości wydatków ponoszonych poza terytorium kraju i UE,
- zmiany wysokości i przeznaczenia pomocy publicznej i/lub pomocy de minimis przyznanej Beneficjentowi w ramach projektu.

W przypadku zmiany dot. objęcia wsparciem dodatkowych placówek leczniczych, Beneficjent nie miał obowiązku wnioskowania o nią do IZ, przekazywania Formularza zgłoszenia zmian (...), aktualizacji wniosku o dofinansowanie ani uzyskania pisemnej akceptacji IZ. Do zmian niewymagających zgody IZ ustosunkowuje się na etapie weryfikacji wniosku o płatność, w którym Beneficjent uwzględni wydatki odnoszące się do wprowadzonej zmiany. Zatwierdzenie wydatków w ramach wniosku o płatność jest równoznaczne z zatwierdzeniem przez IZ wprowadzonej przez Beneficjenta zmiany. Z powyższego wynika, że wydatki zostały poniesione na rzecz uprawnionego uczestnika i w okresie kwalifikowalności wydatków”.

(akta kontroli str. 1801-1802, 1806-1807)

NIK nie podziela stanowiska Dyrektora Departamentu EFS, iż kluczową przesłanką kwalifikowalności uczestnika *Projektu* było ujęcie go w ww. wykazie. Wymóg taki nie został określony we wniosku o dofinansowanie *Projektu*, natomiast podmioty objęte wsparciem zostały enumeratywnie wymienione w pkt. B.11.2 wniosku. NIK nie kwestionuje zasadności umieszczenia Szpitala im. NMP w Częstochowie wśród uczestników *Projektu*. Nieprawidłowe było przekazanie przez *Fundusz* temu szpitalowi *ŚOI* w dniu 2 kwietnia 2020 r., tj. przed wydaniem przez Zarząd Województwa uchwały nr 814/117/VI/2020 z dnia 8 kwietnia 2020 r., w której został ustalony wykaz uczestników *Projektu*. Szpital w Gliwicach w ogóle nie figurował wśród uprawnionych podmiotów wymienionych we wniosku o dofinansowanie z dnia 27 kwietnia 2020 r.

Zdaniem NIK uregulowania § 31 ust. 1 i 2 *umowy o dofinansowanie* odnoszą się jedynie do dokonywania przesunięć kwot w ramach zadań w budżecie *Projektu* określonym we wniosku o dofinansowanie, a nie do zmiany czy dodania nowych uczestników *Projektu*. Brak wymogu pisemnego zgłoszenia zmiany nie ma w tym uregulowaniu zastosowania w odniesieniu do zmiany (rozszerzenia) grona uczestników *Projektu*.

(akta kontroli str. 87)

Szpital w Gliwicach nie był wymieniony w załączniku nr 1 do uchwały Zarządu Województwa nr 814/117/VI/2020 z dnia 8 kwietnia 2020 r. „Zestawienie projektów jednostek uprawnionych do wsparcia, ukierunkowanych na zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19 na terenie województwa śląskiego”, przywołanej w ww. wniosku o dofinansowanie. We wniosku o dofinansowanie nie przywołano zmiany ww. uchwały (umieszczenie Szpitala Gliwicach

w ww. „Zestawieniu...”), która nastąpiła uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 924/121/VI/2020 z 28 kwietnia 2020 r. Pomimo to, pismem z 15 maja 2020 r.¹¹⁰ ówczesny Dyrektor Departamentu Zdrowia¹¹¹ UMWS poinformował Prezesa Zarządu Funduszu, iż w związku z powyższą zmianą, w miarę możliwości wsparciem w ramach *Projektu* może zostać objęty również Szpital w Gliwicach. Szpital w Gliwicach został wyszczególniony wśród placówek objętych *Projektem* dopiero we wniosku o dofinansowanie¹¹² z dnia 9 listopada 2020 r., stanowiącym załącznik do *umowy o dofinansowanie Projektu* oraz integralną część aneksu nr 4 z 4 grudnia 2020 r. do tej umowy.

(akta kontroli str. 259, 666-677, 723, 3263-3297)

Ówczesny Dyrektor Departamentu Zdrowia UMWS zeznał, iż poinformował Prezesa Funduszu o możliwości wsparcia Szpitala w Gliwicach w ramach *Projektu* ze względu na to, iż szpital ten uczestniczył „(...) aktywnie w tamtym czasie w walce z COVID-19, co znalazło odzwierciedlenie w poszerzeniu *Zestawienia projektów jednostek uprawnionych do wsparcia, ukierunkowanych na zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19 na terenie województwa śląskiego* dokonany uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 924/121/VI/2020 z 28 kwietnia 2020 r. Podpisane przeze mnie pismo z 15 maja 2020 r. do Prezesa Funduszu nie mogło być samoistną podstawą do przekazywania środków ochrony indywidualnej w ramach *Projektu*”.

(akta kontroli str. 2689-2692)

- **Wniosek o płatność nr WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-003-02**

Wniosek ten został wygenerowany w LSI w dniu 10 września 2020 r., obowiązywał wówczas, zgodnie z aneksem nr 3 do umowy o dofinansowanie, wniosek o dofinansowanie nr WND-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-005 z 31 lipca 2020 r.

W ww. wniosku o płatność ujęte zostały wydatki o łącznej wartości 7 634 441,39 zł¹¹³. Zakupione ŚOI Fundusz przekazał m.in. nw. podmiotom:

- Szpitalowi w Gliwicach w dniach 14, 21 i 27 maja 2020 r. oraz 3, 15, 22 i 30 czerwca 2020 r., ŚOI o łącznej wartości 584 352,79 zł, pomimo że szpital ten nie był nadal wymieniony wśród podmiotów objętych wsparciem w ww. wniosku o dofinansowanie. We wniosku tym nie została przywołana również zmiana uchwały nr 814/117/VI/2020 z dnia 8 kwietnia 2020 r., w której został określony wykaz uczestników *Projektu*,
- Zespołowi Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie w dniu 26 maja 2020 r. ŚOI o wartości 4 059,00 zł, pomimo że „Porozumienie o przystąpieniu do *Projektu*” Fundusz zawarł z tym podmiotem 27 maja 2020 r.,
- Szpitalowi Powiatowemu w Zawierciu, MEGREZ Sp. z o.o. Tychy i Górnośląskiemu Centrum Medycznemu im. prof. L. Gieca w Katowicach w dniu 21 maja 2020 r. ŚOI o łącznej wartości 606 196,70 zł¹¹⁴, chociaż „Porozumienia o przystąpieniu do projektu” zostały podpisane przez Fundusz z tymi placówkami 27 maja 2020 r.,
- Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Wojewódzkiemu Szpitalowi nr 3 w Rybniku w dniach 11, 14 i 26 maja 2020 r. ŚOI o łącznej

¹¹⁰ Znak: ZD-NK.9024.1.67.2020; ZD-NK.KW-00363/20. Pismem tym Dyrektor Departamentu Zdrowia poinformował uczestników *Projektu* o ograniczonych możliwościach finansowych dotyczących środków finansowych w ramach *Projektu*, a w konsekwencji ograniczenia asortymentu ŚOI.

¹¹¹ Obecnie Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia.

¹¹² nr WND-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-006.

¹¹³ W tym 6 940 401,27 zł stanowiły wydatki na ŚOI i 694 040,12 zł koszty pośrednie.

¹¹⁴ W tym Szpitalowi Powiatowemu w Zawierciu o wartości 306 691,55 zł, MEGREZ Sp. z o.o. Tychy o wartości 100 921,35 zł i Górnośląskiemu Centrum Medycznemu im. prof. L. Gieca w Katowicach o wartości 198 583,80 zł.

- wartości 157 311,00 zł, pomimo że „Porozumienie o przystąpieniu do projektu” zostało podpisane przez *Fundusz* z tą placówką 27 maja 2020 r.,
- Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Katowicach im. Sierżanta Załogi, Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Szpitalowi Wielospecjalistycznemu w Jaworznie, Samodzielnemu Publicznemu Zespołowi Opieki Zdrowotnej w Myszkowie i Miejskiemu Szpitalowi Zespolonemu w Częstochowie w dniu 20 maja 2020 r. ŚOI o łącznej wartości 357 179,50 zł¹¹⁵, w sytuacji gdy „Porozumienia o przystąpieniu do projektu” zostały podpisane przez *Fundusz* z tymi placówkami 27 maja 2020 r.,
  - SP ZOZ Rejonowemu Pogotowiu Ratunkowemu w Sosnowcu w dniu 19 maja 2020 r. ŚOI o wartości 44 894,60 zł, chociaż Porozumienie o przystąpieniu do projektu zostało podpisane przez *Fundusz* z tą placówką 27 maja 2020 r.,
  - Bielskiemu Pogotowiu Ratunkowemu w Bielsku-Białej w dniach 19 i 25 maja 2020 r. ŚOI o wartości 50 649,99zł, pomimo że „Porozumienie o przystąpieniu do projektu” zostało podpisane przez *Fundusz* z tą placówką 27 maja 2020 r.

(akta kontroli str. 65, 300, 306-308, 665-677, 1026-1057, 1719-1736, 1739-1799, 3263-3297, 3312-3313)

IZ RPO WSL nie sprawdzała, przed zatwierdzeniem poszczególnych wniosków o płatność, czy i kiedy *Fundusz* zawarł „Porozumienia o przystąpieniu do projektu” z placówkami ochrony zdrowia, którym przekazywał środki ochrony indywidualnej w ramach *Projektu*, co było niezgodne z przytoczonymi wyżej wymogami dotyczącymi weryfikacji wniosków o płatność określonymi w RPK.

(akta kontroli str. 1699, 1801, 1803-1805)

Dyrektor Departamentu EFS wyjaśnił: „Dokumenty rekrutacyjne nie podlegają weryfikacji na etapie wniosku beneficjenta o płatność. Beneficjent nie jest zobowiązany do ich przedstawienia w ramach wniosku o płatność, stąd na etapie weryfikacji wniosków o płatność nie sprawdzano przedmiotowych porozumień.

Na etapie wniosku beneficjenta o płatność opiekun weryfikował, na podstawie wykazanych danych, czy podmiot spełnia kryteria udziału w projekcie, tj.:

- 1) czy data rozpoczęcia udziału w projekcie nie jest wcześniejsza od daty rozpoczęcia realizacji projektu wskazanej we wniosku o dofinansowanie,
- 2) czy podmiot został wskazany w części B.11.2 wniosku o dofinansowanie,
- 3) jeżeli podmiot nie był wykazany w części B.11.2 wniosku o dofinansowanie wówczas weryfikowano czy na dzień rozpoczęcia udziału w projekcie jednostka figuruje w Wykazie podmiotów udzielających świadczeń opieki zdrowotnej, w tym transportu sanitarnego, wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, dostępnym na stronie <https://www.nfz.gov.pl/biuletyn-informacji-publicznej-slaskiego-ow-nfz/wykaz-podmiotow-udzielajacych-swadczen-opieki-zdrowotnej-w-zwiazku-z-przeciwdzialaniem-covid-19/> lub na listach zatwierdzanych przez Zarząd Województwa Śląskiego lub jej objęcie wsparciem zostało poprzedzone pozytywną opinią Wojewody Śląskiego.

Z analizy danych zawartych w Formularzu PEFS wynika, że wydatki zostały poniesione na rzecz uprawnionych uczestników i w okresie kwalifikowalności wydatków. Zgodnie z Rocznym Planem Kontroli ocena kwalifikowalności uczestników projektu polega na analizie danych przedstawionych w załączonym do wniosku

¹¹⁵ W tym: Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Katowicach im. Sierżanta Załogi o wartości 40 102,46 zł, Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Szpitalowi Wielospecjalistycznemu w Jaworznie o wartości 145 290,50 zł, Samodzielnemu Publicznemu Zespołowi Opieki Zdrowotnej w Myszkowie o wartości 89 905,15 zł i Miejskiemu Szpitalowi Zespolonemu w Częstochowie o wartości 81 881,39 zł.

o płatność Formularzu PEFS. Przedmiotowe dane stanowią oświadczenie Beneficjenta i Instytucja Zarządzająca przyjmuje, że są one zgodne z dokumentami rekrutacyjnymi. Beneficjent składając wniosek o płatność oświadcza również, że wydatki wskazane we wniosku o płatność jako kwalifikowalne zostały poniesione zgodnie ze wszystkimi odpowiednimi zasadami kwalifikowania wydatków; informacje zawarte we wniosku o płatność rzetelnie odzwierciedlają rzeczowy i finansowy postęp realizacji projektu; we wniosku o płatność nie pominięto żadnych informacji, ani nie podano nieprawdziwych informacji, które mogłyby wpłynąć na ocenę prawidłowości realizacji projektu oraz finansowego i rzeczowego postępu w realizacji projektu (...).

(akta kontroli str. 1801, 1803-1805)

NIK nie podziela poglądu przedstawionego w powyższym wyjaśnieniu, iż w sytuacji gdy podmiot leczniczy nie był wykazany w części B.11.2¹¹⁶ wniosku o dofinansowanie, to o jego kwalifikowalności decydował fakt figurowania w „Wykazie podmiotów udzielających świadczeń opieki zdrowotnej, w tym transportu sanitarnego, wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19” (dostępnym na ww. stronie internetowej) lub na listach zatwierdzanych przez Zarząd Województwa Śląskiego. Wniosek o dofinansowanie *Projektu* nie wskazywał takich podstaw kwalifikowalności uczestników projektu. Ponadto, zdaniem NIK, o kwalifikowalności uczestników *Projektu* decydowało łączne spełnienie wszystkich wymogów określonych we wniosku o dofinansowanie w pkt. B.11.1 i B.11.2. W takiej sytuacji fakt wyrażenia pozytywnej opinii Wojewody Śląskiego, bez spełnienia pozostałych wymogów, był niewystarczający.

(akta kontroli str. 232-234)

- **Wniosek o płatność nr WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-004-02**

Wniosek ten został wygenerowany w systemie LSI w dniu 28 października 2020 r., obowiązywał wówczas, zgodnie z aneksem nr 3 do umowy o dofinansowanie, wniosek o dofinansowanie nr WND-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-005.

(akta kontroli str. 1126, 300-308, 3263-3297)

W ww. wniosku o płatność rozliczone zostały wydatki na ŚOI o łącznej wartości 16 068 341,68 zł¹¹⁷. Zakupione ŚOI *Fundusz* przekazał m.in. Szpitalowi w Gliwicach w dniach 6, 15 i 21 lipca 2020 r., 5, 11, 18 i 24 sierpnia 2020 r. oraz 2, 7, 14 i 21 września 2020 r., pomimo że nie był on wymieniony wśród uczestników *Projektu* we wniosku o dofinansowanie. Mimo to IZ RPO WSL uznała Szpital w Gliwicach za podmiot kwalifikowalny i nie kwestionowała kwalifikowalności ww. wydatków.

(akta kontroli str. 306-308, 1126-1172, 1817-1900, 3263-3297, 3312-3313)

Zastępca Dyrektora Departamentu EFS, który zatwierdził ww. wniosek o płatność, wyjaśnił, że: „(...) Podstawą kwalifikowalności w/w podmiotu była decyzja Zarządu Województwa Śląskiego wyrażona uchwałą z dnia 28.04.2020 r. nr 924/121/VI/2020. (...) Zapisy wniosku o dofinansowanie wskazują w pkt. B.11.1, że: w przypadku zaistnienia takiej potrzeby, przewiduje się możliwość zwiększenia liczby placówek objętych projektem (...)”.

(akta kontroli str. 1903, 1910)

NIK nie podziela powyższego stanowiska. Wymieniona wyżej decyzja Zarządu Województwa nie została wymieniona we wniosku o dofinansowanie, a Szpital w Gliwicach nie został wyszczególniony w zamieszczonym we wniosku o dofinansowanie wykazie uczestników *Projektu*.

¹¹⁶ Opis sytuacji problemowej grup docelowych objętych wsparciem oraz opis rekrutacji do projektu.

¹¹⁷ W tym 14 607 583,35 zł stanowiły wydatki na ŚOI i 1 460 758,33 zł koszty pośrednie.

(akta kontroli str. 306-307, 3263-3297)

- **Wniosek o płatność nr WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-008-02**

Wniosek ten został wygenerowany w systemie LSI w dniu 9 lutego 2021 r., obowiązywał wówczas, zgodnie z aneksem nr 4 do umowy o dofinansowanie, wniosek o dofinansowanie nr WND-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-006 z 9 listopada 2020 r.

(akta kontroli str. 93, 324, 1392, 3263-3297)

W ww. wniosku o płatność wyszczególnione zostały przez *Fundusz* wydatki na ŚOI o łącznej wartości 6 575 789,95 zł¹¹⁸. Zakupione ŚOI *Fundusz* przekazał m.in. w okresie od 2 do 26 listopada 2020 r. Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu nr 4 w Bytomiu, Okręgowemu Szpitalowi Kolejowemu w Katowicach Sp. z o.o.¹¹⁹, Szpitalowi Specjalistycznemu w Zabrze Sp. z o.o.¹²⁰ i Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Szpitalowi Kolejowemu w Wilkowicach-Bystrej¹²¹, tj. przed podpisaniem z nimi 14 grudnia 2020 r. „Porozumień o przystąpieniu do projektu”. IZ RPO WSL zaakceptowała i zatwierdziła wniosek o płatność, nie kwestionując kwalifikowalności ww. podmiotów, ani kwalifikowalności wydatków na ŚOI, które zostały przekazane przez *Fundusz* bez podpisania stosownych porozumień.

(akta kontroli str. 1392-1435, 2014-2123, 3263-3297, 3312-3313)

Dyrektor Departamentu EFS wyjaśnił, że: „Na etapie weryfikacji wniosków o płatność, zgodnie z Rocznym Planem Kontroli ocena kwalifikowalności uczestników projektu polega na analizie danych przedstawionych w załączonym do wniosku o płatność Formularzu PEFS. Przedmiotowe dane stanowią oświadczenie Beneficjenta i Instytucja Zarządzająca przyjmuje, że są one zgodne z dokumentami rekrutacyjnymi. (...) Weryfikacji nie podlegają dokumenty rekrutacyjne. Weryfikacja kwalifikowalności uczestników projektu polega na analizie danych każdorazowo przedstawianych w załączonym do wniosku o płatność Formularzu PEFS, zgodnie z którymi podmioty przystąpiły do projektu: (...) Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4 w Bytomiu – 2020-10-26, Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach Sp. z o.o. – 2020-10-26, Szpital Specjalistyczny w Zabrze Sp. z o.o. – 2020-10-26, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpitalowi Kolejowemu w Wilkowicach-Bystrej – 2020-10-26.

Ponadto podstawą kwalifikowalności w/w podmiotów było pismo: (...) Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia o sygn. NZ-NK.9024.1.48.2020 NZ-NK.KW-00322/20 z dnia 2020-10-26 (którego załącznik stanowi opinia Wojewody Śląskiego – pismo znak ZDII.9611.4.15.2020 z dnia 2020-10-26) ws. rozszerzenia listy podmiotów objętych wsparciem w ramach projektu. Osoba weryfikująca wnioski o płatność nie weryfikowała porozumień podpisywanych przez *Fundusz Górnośląski* z uczestnikami projektu”.

(akta kontroli str. 624, 637-638)

Zdaniem NIK obowiązek sprawdzenia uczestników *Projektu* w ramach weryfikacji wniosku o płatność, określony w RPK, powinien polegać na sprawdzeniu, czy dany podmiot spełnia wymogi kwalifikowalności określone we wniosku o dofinansowanie. Jednym z tych wymogów w przypadku *Projektu* było podpisanie przez potencjalnych uczestników „Porozumień o przystąpieniu do projektu”. Skoro zatem osoba weryfikująca wniosek o płatność jest zobowiązana do przeprowadzenia analizy

¹¹⁸ W tym 5 977 962,69 zł stanowiły wydatki na ŚOI i 597 796,26 zł koszty pośrednie.

¹¹⁹ Zwanemu dalej „Szpitalem Kolejowym w Katowicach”.

¹²⁰ Zwanemu dalej „Szpitalem Specjalistycznym w Zabrze”.

¹²¹ Zwanemu dalej „Szpitalem Kolejowym w Wilkowicach”.

danych przedstawionych w formularzu PEFS, to analiza ta powinna polegać na sprawdzeniu prawdziwości podanych informacji. Na konieczność taką wskazują ustalenia niniejszej kontroli. W formularzu PEFS *Fundusz* podał, że ww. podmioty lecznicze rozpoczęły udział w *Projekcie* w dniu 26 października 2020 r., pomimo że nie podpisał z nimi „Porozumień o przystąpieniu do projektu”. Nastąpiło to dopiero 14 grudnia 2020 r.

(akta kontroli str. 715, 720-722)

Wojewoda Śląski pismem z 26 października 2020 r.¹²² poinformował Marszałka Województwa Śląskiego, że akceptuje możliwość poszerzenia kręgu podmiotów objętych w ramach Projektu m.in. o Szpital Kolejowy w Wilkowicach, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 w Bytomiu, Szpital Kolejowy w Katowicach i Szpital Specjalistyczny w Zabrze Sp. z o.o. Pismem z 26 października 2020 r.¹²³ ówczesny p.o. Zastępcy Dyrektora Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia UMWŚ zwrócił się do Prezesa Zarządu Funduszu o rozszerzenie liczby podmiotów leczniczych uprawnionych do uzyskania dofinansowania w ramach Projektu o ww. placówki ochrony zdrowia. Fundusz złożył 30 października 2020 r. formularz zgłoszenia zmian w projekcie wymagających wyrażenia zgody Instytucji, w którym m.in. zmianie miała ulec liczba podmiotów objętych wsparciem poprzez włączenie do Projektu m.in.: Szpitala Miejskiego Nr 4 W Gliwicach, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Bytomiu, Szpitala Specjalistycznego w Zabrze, Szpitala Kolejowego w Wilkowicach i Szpitala Kolejowego w Katowicach. Zastępca Dyrektora Departamentu EFS, pismem z 5 listopada 2020 r.¹²⁴, poinformował Fundusz, iż IZ RPO WSL przyjmuje do wiadomości konieczność wprowadzenia w ramach Projektu zmian przedstawionych w ww. formularzu, co wymaga aktualizacji wniosku o dofinansowanie *Projektu*. Wniosek o dofinansowanie *Projektu*¹²⁵ zawierający powyższą aktualizację (włączenie ww. podmiotów) został wygenerowany w systemie LSI 9 listopada 2020 r. Dopiero od tej daty *Fundusz* mógłby przekazywać ww. placówkom ŚOI, gdyby podpisał z nimi wcześniej „Porozumienia o przystąpieniu do projektu”. Podpisanie stosownych porozumień nastąpiło 14 grudnia 2020 r., a zatem dopiero od tej daty ŚOI mogły być przekazywane tym podmiotom w ramach *Projektu*.

(akta kontroli str. 324-347, 724-732, 2124-2125)

Ówczesny p.o. Zastępca Dyrektora Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia UMWŚ¹²⁶ wyjaśnił, że: „(...) Pismo NZ-NK.9024.1.48.2020; NZ-NK.KW-00322/20 z dnia 26 października 2020r., na co wskazuje jego treść, było zwróceniem się z prośbą do Funduszu Górnośląskiego S.A., jako beneficjenta środków z Europejskiego Funduszu Społecznego o rozszerzenie kręgu uczestników, co skutkować powinno wystąpieniem beneficjenta do Instytucji Zarządzającej z wnioskiem o aneksowanie umowy o dofinansowanie. Niemniej wskazać należy, iż to spółka Fundusz Górnośląski S.A. jako beneficjent środków była odpowiedzialna za pozyskiwanie środków ochrony indywidualnej, wydawanie ich uprawnionym podmiotom oraz rozliczanie środków pieniężnych w ramach projektu. Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia nie nadzorował pracy Funduszu Górnośląskiego S.A., w tym projektów, które realizował, także wspomnianego dot. środków ochrony indywidualnej. Rolą departamentu w zakresie projektu dot. środków ochrony indywidualnej było wskazanie merytorycznych potrzeb w zakresie walki z wirusem SARS-CoV-2 w uzgodnieniu z Wojewodą Śląskim na co wskazuje pismem

¹²² Znak: ZDII.9611.4.15.2020.

¹²³ Znak: NZ-NK.9024.1.48.2020; NZ-NK.KW-00322/20.

¹²⁴ Znak: FS-OP.433.439.2020; FS-OP.KW-01638/20.AGB.

¹²⁵ Nr WND-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-006.

¹²⁶ W trakcie niniejszej kontroli Zastępca Dyrektora Departamentu Komunikacji Regionalnej UMWŚ.

pozytywna opinia Wojewody Śląskiego dot. rozszerzenia podmiotów objętych wsparciem i przekazanie prośby do beneficjenta projektu. Jednak to po stronie beneficjenta leżała odpowiedzialność za zgodne z umową realizowanie zadania w ramach projektu”.

(akta kontroli str. 1982-1984)

- **Wniosek o płatność nr WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-011-02**

Wniosek ten został wygenerowany w systemie LSI w dniu 13 maja 2021 r., obowiązywał wówczas, zgodnie z aneksem nr 5 do umowy o dofinansowanie, wniosek o dofinansowanie nr WND-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-007.

(akta kontroli str. 94-96, 348-371, 1515-1546, 3263-3297)

W ww. wniosku o płatność wyszczególnione zostały przez *Fundusz* wydatki na ŚOI o łącznej wartości 5 280 811,56 zł¹²⁷. Zakupione ŚOI *Fundusz* przekazał m.in. 20 maja 2020 r. Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Katowicach im. Sierżanta Grzegorza Załogi¹²⁸ oraz 25 maja 2020 r. Bielskiemu Pogotowiu Ratunkowemu w Bielsku-Białej¹²⁹, mimo że „Porozumienia o przystąpieniu do projektu” zostały podpisane przez *Fundusz* z tymi placówkami 27 maja 2020 r. IZ RPO WSL zaakceptowała i zatwierdziła wniosek o płatność, nie kwestionując kwalifikowalności ww. podmiotów, ani kwalifikowalności wydatków na ŚOI, które zostały przekazane przez *Fundusz* bez podpisania stosownych porozumień.

(akta kontroli str. 641b, 1519-1558, 2126-2144, 3263-3297, 3312-3313)

Zastępca Dyrektora Departamentu EFS, który zatwierdził ww. wniosek o płatność wyjaśnił, że „(...) Weryfikacja kwalifikowalności wydatków odbywała się na podstawie danych w PEFS, zgodnie z którymi podmioty przystąpiły do projektu w dniu 28.04.2020 r. (Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Katowicach im. Sierżanta Załogi) oraz 29.04.2020 r.(pozostałe). Ponadto podstawą kwalifikowalności w/w podmiotu była decyzja Zarządu Województwa Śląskiego wyrażona uchwałą z dnia 08.04.2020 r. nr 814/117/VI/2020. Wydatki zostały poniesione na rzecz uprawnionych uczestników i w okresie kwalifikowalności”.

(akta kontroli str. 1553, 1904, 1914-1915)

NIK nie podziela powyższej opinii, ponieważ dane w PEFS podane przez *Fundusz* nie były zgodne ze stanem faktycznym. Wymienione wyżej podmioty lecznicze przystąpiły do *Projektu* 27 maja 2020 r.

(akta kontroli str. 640-641, 715, 717)

- **Wnioski o płatność nr: WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-012-01, WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-013-01 i WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-014-02**

Wnioski te zostały wygenerowane w systemie LSI odpowiednio w dniach: 17 maja 2021 r., 15 czerwca 2021 r. i 16 lipca 2021 r., obowiązywał wówczas, zgodnie z aneksem nr 5 do umowy o dofinansowanie, wniosek o dofinansowanie nr WND-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-007.

(akta kontroli str. 94-96, 348-371, 1560-1667, 3263-3297)

¹²⁷ W tym 4 800 737,79 zł stanowiły wydatki na ŚOI i 480 073,77 zł koszty pośrednie.

¹²⁸ Zwanemu dalej „Szpitalem MSWiA”.

¹²⁹ Zwanemu dalej „PR w Bielsku”.

W ww. wnioskach o płatność wyszczególnione zostały przez Fundusz wydatki na ŚOI o łącznej wartości 16 759 091,33 zł¹³⁰, które zostały przekazane m.in. w okresie od 12 kwietnia 2021 r. do 10 maja 2021 r. do CZ w Mikołowie, mimo że placówka ta w ogóle nie była wymieniona w ww. wniosku o dofinansowanie, stanowiącym integralną część umowy o dofinansowanie Projektu. IZ RPO WSL zaakceptowała i zatwierdziła ww. wnioski o płatność, nie kwestionując kwalifikowalności CZ w Mikołowie, ani kwalifikowalności wydatków na ŚOI.

(akta kontroli str. 355, 1560-1667, 2145-2163, 3263-3297, 3312-3313)

Dyrektor Departamentu EFS wyjaśnił: „(...) że specyfika projektu pt. Zakup środków ochrony osobistej dla podmiotów leczniczych charakteryzowała się tym, że nie był on typowym projektem, w ramach którego beneficjent rekrutował grupę docelową spośród osób czy podmiotów spełniających określone kryteria, opisanych we wniosku o dofinansowanie (dalej: WND), zgodnie z zapisami Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych czy regulaminu konkursu. Wsparcie w ramach przedsięwzięcia miało być bowiem skierowane do placówek ochrony zdrowia, które zostały uzgodnione w drodze konsultacji pomiędzy Marszałkiem Województwa Śląskiego i Wojewodą Śląskim. Wymóg przeprowadzenia takich uzgodnień zarekomendowała Komisja Europejska, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Ministerstwo Zdrowia. (...) Marszałek Województwa Śląskiego w związku z koniecznością koordynacji działań i wypracowania wspólnego stanowiska odnośnie projektu, którego celem było przeciwdziałanie rozprzestrzenienia się COVID-19, każdorazowo zwracał się do Wojewody Śląskiego o opinię w zakresie planowanych działań, w tym poszerzenia grona podmiotów mogących wziąć udział w przedsięwzięciu. Pozytywną opinię Wojewody Śląskiego każdorazowo uzyskiwano i przekazywano ją osobnym pismem do Beneficjenta. (...) Ze względu na dynamikę sytuacji rozprzestrzeniania się koronawirusa, w ramach bieżącego reagowania na taką sytuację w celu jej poprawy, dopuszczono możliwość aktualizacji listy podmiotów uprawnionych do wsparcia, zgodnie ze zidentyfikowanym zapotrzebowaniem. Co najważniejsze, kwestię tę (umieszczenie podmiotu na listach zatwierdzanych przez Zarząd Województwa Śląskiego lub objęcie danej placówki pozytywną opinią Wojewody Śląskiego, co do jej włączenia do udziału w projekcie) brano pod uwagę przy potwierdzaniu kwalifikowalności wydatków poniesionych na wsparcie (przekazanie środków ochrony osobistej i innych materiałów) takich podmiotów leczniczych. (...) W żadnym z dokumentów programowych nie określono także, że aktualizacja listy podmiotów medycznych jest podstawą do zmiany zapisów WND czy aneksowania umowy o dofinansowanie. (...) Systematyczne włączanie nowych placówek do projektu, po uzyskaniu pozytywnej zgody Wojewody Śląskiego, pozwalało na lepsze zabezpieczenie medyczne mieszkańców regionu. Dołączane placówki ze względu na swój obszar działania, zapewniały zabezpieczenie podstawowych potrzeb zdrowotnych coraz to większej liczby mieszkańców. (...) Niemniej kluczowe znaczenie miało to, że nastąpiło uzgodnienie udziału placówki pomiędzy Marszałkiem Województwa Śląskiego a Wojewodą Śląskim. Spełniało to oczekiwania i rekomendację Komisji Europejskiej, iż projekt musi być realizowany w koordynacji z Wojewodą Śląskim oraz że działania projektowe mają wynikać z aktualnej sytuacji epidemiologicznej i są stricte skierowane na poprawę sytuacji w związku z koronawirusem SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19. Po uzyskaniu pozytywnej opinii Wojewody, jak już wyżej wskazano, o czym informowano

¹³⁰ W tym we wnioskach o płatność: nr WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-012-01 o wartości 8 547 154,95 zł, nr WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-013-01 o wartości 7 039 857,88 zł i nr WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-014-02 o wartości 1 172 078,50 zł.

Beneficjenta, mógł on włączyć podmiot w grono odbiorców środków ochrony dystrybuowanych w ramach projektu, zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem”.

(akta kontroli str. 623-624, 631-633, 636-637)

NIK nie kwestionuje, że jednym z podstawowych warunków kwalifikowalności uczestników *Projektu* było uzgodnienie w tym zakresie z Wojewodą Śląskim¹³¹. Po uzyskaniu zgody Wojewody na włączenie konkretnego podmiotu do grona uczestników *Projektu*, powinno jednak nastąpić spełnienie warunków formalnych tej zmiany. We wniosku o dofinansowanie¹³², w pkt. B.11.1 „Charakterystyka osób i/lub podmiotów/instytucji, które zostaną objęte wsparciem” wskazano liczbę uczestników *Projektu*. Początkowo było to 26 podmiotów¹³³, następnie 32¹³⁴ i docelowo 36¹³⁵. We wnioskach o dofinansowanie w pkt. B.11.2 znajdował się szczegółowy wykaz podmiotów objętych *Projektem*. Również w treści *umowy o dofinansowanie* wymieniona była w § 3 docelowa liczba uczestników *Projektu* (26) będąca jednocześnie wskaźnikiem służącym do monitorowania postępów *Projektu*. Aneks nr 4 do *umowy o dofinansowanie* liczba podmiotów uczestniczących w *Projekcie* została zwiększona o 4, tj. wówczas docelowo do 32. Aneks nr 5 do *umowy o dofinansowanie* rozszerzono liczbę podmiotów uczestniczących w *Projekcie* o kolejne 4, tj. docelowo do 36. *Fundusz* przed zawarciem ww. aneksów zwracał się do IZ RPO WSL w *Formularzu zgłoszenia zmian w projekcie wymagających wyrażenia zgody Instytucji* m.in. o zgodę na rozszerzenie grona uczestników *Projektu*. Zgodnie z § 31 ust. 5 i 6: „W uzasadnionych przypadkach Beneficjent ma możliwość zgłaszania zmian do projektu wymagających aktualizacji wniosku. Wszelkie zmiany we wniosku zatwierdzone przez IZ, które mają wpływ na zapisy niniejszej umowy, wymagają formy aneksu”. Zmiany liczby uczestników *Projektu* we wniosku o dofinansowanie miały w tej sytuacji niewątpliwie wpływ na zapisy *umowy o dofinansowanie*, tj. liczbę uczestników *Projektu*.

(akta kontroli str. 232-233, 258-259, 182-283, 306-307, 330-331, 354-355, 34, 38, 87, 91-96, 727-730, 747-750, 3263-3297)

2. IZ RPO WSL w ramach nadzoru nad realizacją *Projektu* przeprowadziła tylko jedną kontrolę (doraźną) prawidłowości realizacji *Projektu*, która obejmowała m.in. sprawdzenie jakości zamawianych przez *Fundusz* ŚOI, spełniania przez zakupione towary wymaganych norm, posiadania certyfikatów oraz wyboru dostawców konkretnych zamówień. W związku z kontrolą zbadano zamówienie na zakup 50 par rękawiczek sterylnych (pudrowych i niepudrowych) o wartości 899,86 zł brutto. Kontrola obejmowała okres od 1 lutego 2020 r. do 16 lipca 2020 r., za który *Beneficjent* przedstawił wniosek o płatność nr WNP-RPSL.09.02.08-IZ.01-24-02B8/20-002-03 na kwotę 10 774 916,64 zł. Wartość sprawdzonych przez IZ RPO WSL ŚOI pod kątem jakości stanowiła 0,008% wartości tej kwoty, co w ocenie NIK nie było wystarczające.

(akta kontroli str. 95, 202, 207, 555, 761-762, 776, 792, 1133, 3263-3297)

Zastępca Dyrektora Departamentu EFS wyjaśniła, że: „(...) *Wartość projektu oraz wartość rozliczanych wydatków nie miała znaczenia przy wyborze próby, gdyż weryfikacji podlegały dokumenty związane z procedurą zakupu. Kontrola obejmowała proces dokonywania zakupów od pozyskania kontaktu z dostawcą do umieszczenia zakupionych środków w magazynie. Działając na próbie dokumentacji, kontrolą objęto*

¹³¹ Zwanego dalej „Wojewodą”.

¹³² Pierwotnym oraz wnioskach po zmianach.

¹³³ Wniosek o dofinansowanie Nr WND-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-002.

¹³⁴ Wniosek o dofinansowanie Nr WND-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-006.

¹³⁵ Wniosek o dofinansowanie Nr WND-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-007.

zakup rękawiczek sterylnych pudrowych i niepudrowych, który został zrealizowany przez Toruńskie Zakłady Materiałów Opatrunkowych S.A. Z uwagi na fakt, iż IZ RPO WSL nie stwierdziła w tym zakresie uchybień, nie zwiększono próby (...). Wyjaśniła ponadto, że w Rocznym Planie Kontroli na rok obrachunkowy od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. dla RPO WSL 2014-2020¹³⁶, w rozdziale Kontrole w czasie zagrożenia epidemicznego pkt b wskazano: „zapisy szczegółowe dotyczące projektów w ramach Działań/Poddziałań RPO WSL 2014-2020 wynikających z pandemii (3.2 - ŚCP, 9.2.8 - FS oraz 10.1 - FR): Planuje się przeprowadzenie kontroli administracyjnej na wszystkich wnioskach o płatność w siedzibie IZ/IP RPO WSL (weryfikacja nastąpi na dokumentach w ramach wniosków o płatność). Kontrole planowe w miejscu realizacji projektu (w trakcie i na zakończenie) nie będą przeprowadzane (gdy wynik analizy nie wskaże takiej konieczności, bo taka decyzja musi być każdorazowo szczegółowo uzasadniona i odpowiednio udokumentowana). Z powyższego zapisu wynika, iż w RPK nie zakładano przeprowadzania kontroli w/w projektu, ponieważ projekt realizowany był w okresie obowiązywania specustawy, która zwalniała ze stosowania trybów konkurencyjnych. (...) Jediną przesłanką do przeprowadzenia kontroli mógł być wynik analizy/sygnal/donos, który wskazałby okoliczności na taką konieczność. W trakcie realizacji projektu nie było żadnych sygnałów z otoczenia zewnętrznego, jak i wewnętrznego projektu, aby jakość zamawianych przez Fundusz towarów nie spełniała wymaganych norm/certyfikatów. Żaden podmiot biorący udział w projekcie jako ostateczny odbiorca nie kwestionował jakości dostarczanego asortymentu medycznego, w związku z powyższym nie było konieczności prowadzenia kontroli, która obejmowałaby swoim zakresem jakość/certyfikaty/normy zamawianych towarów”.

(akta kontroli str. 210, 215-218)

NIK nie podziela powyższego stanowiska. Zdaniem NIK, wskazane było przeprowadzenie przez IZ RPO WSL kontroli w zakresie spełniania przez ŚOI wymaganych norm, w szczególności w sytuacji dwukrotnego zwiększenia wartości Projektu do kwoty 101 944 592,53 zł. Kontrola polegająca na sprawdzeniu, czy ŚOI przechowywane w magazynie posiadają wymagane certyfikaty, a ich rodzaj i ilość są zgodne z zamówieniem, nie była - w ocenie NIK - obciążona nadmiernym ryzykiem epidemiologicznym, przy zachowaniu stosownych środków ostrożności.

3. IZ RPO WSL nie wymagała od Funduszu przestrzegania § 24¹³⁷ umowy o dofinansowanie Projektu, który zobowiązywał Beneficjenta od 4 września 2020 r. do stosowania zasady konkurencyjności¹³⁸ lub przepisów ustawy Pzp przy dokonywaniu zamówień o wartości powyżej 50 tys. zł netto. Pomimo że Fundusz nie stosował się do powyższych postanowień umowy o dofinansowanie, IZ RPO WSL zatwierdziła wnioski o płatność¹³⁹ obejmujące wydatki na kwotę ogółem 67 466 873,95 zł¹⁴⁰,

¹³⁶ Stanowiącym załącznik do uchwały nr 1552/147/VI/2020 Zarządu Województwa z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia Roczego Planu Kontroli na rok obrachunkowy od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. dla RPO WSL 2014-2020, a następnie załącznik do uchwały nr 804/223/VI/2021 Zarządu Województwa z dnia 31 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Roczego Planu Kontroli na rok obrachunkowy od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. dla RPO WSL 2014-2020.

¹³⁷ W brzmieniu wprowadzonym aneksem nr 3 z 4 września 2020 r. do umowy o dofinansowanie.

¹³⁸ Zgodnie z uregulowaniami „Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.

¹³⁹ WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-005-02, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-006-02, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-008-02, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-009-02, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-010-02, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-011-02, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-012-01, WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-013-01 i WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-014-02.

¹⁴⁰ W tym wydatki na ŚOI stanowiły kwotę 61 333 521,81 zł i 6 133 352,14 zł stanowiły wydatki na koszty pośrednie.

z czego 61 773 655,98 zł (tj. 91,56%) stanowiły wydatki niekwalifikowalne, w tym 56 157 869,07 zł na ŚOI i 5 615 786,91 zł na koszty pośrednie. Zostały one poniesione w ramach zamówień o wartości powyżej 50 tys. zł netto, bez stosowania zasady konkurencyjności lub Pzp, tj. niezgodnie z umową o dofinansowanie. Po zatwierdzeniu wniosków o płatność dokonywana była refundacja środków finansowych wydatkowanych przez Fundusz na ŚOI. Refundowane były zatem wydatki niekwalifikowalne, dokonane w sposób nieprawidłowy, niezgodny z umową o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 80, 1227-1680, 2386-2688, 2834-3262a, 3305-3311)

Zgodnie z Wytocznymi¹⁴¹: „Ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, decyzją w sprawie zatwierdzenia wkładu finansowego na rzecz dużego projektu, umową o dofinansowanie projektu i Wytocznymi oraz innymi dokumentami, do których stosowania beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie projektu. Ocena kwalifikowalności poniesionego wydatku dokonywana jest przede wszystkim w trakcie realizacji projektu poprzez weryfikację wniosków o płatność oraz w trakcie kontroli projektu, w szczególności kontroli w miejscu realizacji projektu lub siedzibie beneficjenta. Punktem wyjścia dla weryfikacji kwalifikowalności wydatków na etapie realizacji projektu jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu. Na etapie oceny wniosku o dofinansowanie projektu dokonywana jest ocena kwalifikowalności planowanych wydatków. Przyjęcie danego projektu do realizacji i podpisanie z beneficjentem umowy o dofinansowanie projektu nie oznacza, że wszystkie wydatki, które beneficjent przedstawi we wniosku o płatność w trakcie realizacji projektu, zostaną poświadczane, zrefundowane lub rozliczone (...)”. W Sekcji 6.2. pkt 3 lit. e) Wytocznych podano, że wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający m.in. warunek poniesienia go zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu. Zgodnie z postanowieniem pkt. 3 w Sekcji 6.3 „Wydatki niekwalifikowalne” wydatki uznane za niekwalifikowalne, a związane z realizacją projektu ponosi beneficjent jako strona umowy o dofinansowanie projektu.

W sekcji 6.5 pkt 1 „Zamówienia udzielane w ramach projektów” podano, iż Instytucja będąca stroną umowy o dofinansowanie projektu zobowiązuje beneficjenta w tej umowie do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia o wartości szacunkowej przekraczającej 50 tys. PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT), w sposób zapewniający przejrzystość oraz zachowanie uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Spełnienie powyższych wymogów następuje w drodze zastosowania Pzp albo zasady konkurencyjności.

Zgodnie z zapisem w sekcji 6.5.2 „Zasada konkurencyjności” pkt 1 lit. b) Wytocznych udzielenie zamówienia w ramach projektu przez beneficjenta następuje zgodnie z zasadą konkurencyjności w przypadku beneficjenta będącego zamawiającym w rozumieniu Pzp w przypadku zamówień o wartości niższej niż kwoty określone w art. 2 ust. 1 Pzp¹⁴², a jednocześnie przekraczającej 50 tys. PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT).

(akta kontroli str. 455-455b, 455f, 462, 470)

W świetle powyższych uregulowań wydatki na ŚOI poniesione przez Fundusz niezgodnie z postanowieniem § 24 umowy o dofinansowanie Projektu powinny zostać uznane przez IZ RPO WSL za niekwalifikowalne i nie powinny zostać Beneficjentowi zrefundowane.

¹⁴¹ Sekcja 6.2 „Ocena kwalifikowalności wydatków”.

¹⁴² Tj. 130 000,00 zł (przypis kontrolera NIK).

Tymczasem IZ RPO WSL zatwierdziła i zaakceptowała wniosek o płatność nr WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-005, pomimo że podczas jego weryfikacji¹⁴³ stwierdzono m.in., że: „Beneficjent w ramach projektu dokonuje zakupów bez zastosowania zasady konkurencyjności, o której mowa w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* oraz trybów określonych w Ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych (...)*. Zgodnie z wykazanymi dokumentami wartość zamówień na poszczególne środki ochrony osobistej wynosi powyżej 50 tys. PLN netto, niemniej przedmiotowe wydatki nie zostały oznaczone jako poniesione zgodnie z zasadą konkurencyjności/ustawą PZP. Należy udzielić wyjaśnień oraz wskazać podstawę prawną ewentualnego wyłączenia z zasady konkurencyjności/ustawy PZP”.

W odpowiedzi na „Pierwsze wezwanie do uzupełnienia wniosku beneficjenta o płatność”¹⁴⁴ Zastępca Dyrektora Oddziału *Funduszu* poinformowała¹⁴⁵ Departament EFS, iż „Beneficjent w ramach projektu, w okresie objętym wnioskiem WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-005 dokonywał zakupów bez zastosowania zasady konkurencyjności oraz trybów określonych w Ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* na podstawie: (...) – dla zamówień udzielanych od dnia 4.09.2020 na podstawie Art. 46c Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (...) ponieważ zamówienia dotyczą dostaw w związku z zapobieganiem lub zwalczaniem epidemii na obszarze, na którym ogłoszono stan epidemii (...)”.

IZ RPO WSL zaakceptowała powyższe wyjaśnienie i w konsekwencji zatwierdziła¹⁴⁶ i zaakceptowała¹⁴⁷ wniosek o płatność nr WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-005, nie stwierdzając nieprawidłowości.

Następnie poczynając od wniosku o płatność WNP-RPSL.09.02.08-24-02B/20-006 poprzez kolejne wnioski, aż do WNP-RPSL.09.02.08-24-02B/20-014, *Fundusz* w pismach przewodnich do tych wniosków informował Departament EFS, iż dokonywał zakupów bez stosowania zasady konkurencyjności oraz trybów określonych w Pzp, a IZ RPO WSL mimo to nadal akceptowała i zatwierdzała ww. wnioski o płatność, nie wymagając od *Funduszu* przestrzegania zasad umowy o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 1181-1680, 3263-3297)

IZ RPO WSL zaakceptowała, zatwierdziła i zrefundowała wydatki niekwalifikowalne na ŚOI oraz koszty pośrednie w kwocie ogółem 61 773 655,98 zł przedstawione w nw. wnioskach o płatność:

- 1) WNP-RPSL.09.02.08-24-02B/20-005-2: kwota wydatków objętych wnioskiem 7 794 134,31 zł¹⁴⁸, z czego 6 815 532,91 zł stanowiło wydatki niekwalifikowalne, w tym 6 195 939,01 zł na ŚOI i 619 593,90 zł na koszty pośrednie,
- 2) WNP-RPSL.09.02.08-24-02B/20-006-2: kwota wydatków objętych wnioskiem 16 272 924,66 zł¹⁴⁹, z czego 15 174 766,52 zł stanowiło wydatki niekwalifikowalne, w tym 13 795 242,29 zł na ŚOI i 1 379 524,23 zł na koszty pośrednie,

¹⁴³ Lista kontrolna dotycząca weryfikacji wniosku Beneficjenta o płatność, stanowiąca załącznik nr 1 do pisma nr FS-OP.433.1019.2020; FS-OP.KW-01686/20.AGB z 17 listopada 2020 r.

¹⁴⁴ Pismo znak: FS-OP.433.1019.2020; FS-OP.KW-01686/20.AGB z 17 listopada 2020 r.

¹⁴⁵ Pismem z 18 listopada 2020 r.

¹⁴⁶ Lista kontrolna dotycząca weryfikacji wniosku Beneficjenta o płatność (WNP-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-005) z 20 listopada 2020 r.

¹⁴⁷ Pismo znak: FS-OP.433.1019.2020; FS-OP.KW-01716/20.AGB z 20 listopada 2020 r.

¹⁴⁸ W tym 7 085 576,65 zł wydatki na ŚOI i 708 557,66 zł wydatki na koszty pośrednie.

¹⁴⁹ W tym 14 793 567,88 zł wydatki na ŚOI i 1 479 356,78 zł wydatki na koszty pośrednie.

- 3) WNP-RPSL.09.02.08-24-02B/20-008-2: kwota wydatków objętych wnioskiem 6 575 758,95 zł¹⁵⁰, z czego 5 877 414,63 zł stanowiło wydatki niekwalifikowalne, w tym 5 343 104,21 zł na ŚOI i 534 310,42 zł na koszty pośrednie,
- 4) WNP-RPSL.09.02.08-24-02B/20-009-2: kwota wydatków objętych wnioskiem 7 692 229,60 zł¹⁵¹, z czego 6 833 959,21 zł stanowiło wydatki niekwalifikowalne, w tym 6 212 690,19 zł na ŚOI i 621 269,02 zł na koszty pośrednie,
- 5) WNP-RPSL.09.02.08-24-02B/20-010-2: kwota wydatków objętych wnioskiem 7 091 923,54 zł¹⁵², z czego 6 878 035,91 zł stanowiło wydatki niekwalifikowalne, w tym 6 252 759,92 zł na ŚOI i 625 275, 99 zł na koszty pośrednie,
- 6) WNP-RPSL.09.02.08-24-02B/20-011-2: kwota wydatków objętych wnioskiem 5 280 811,56 zł¹⁵³, z czego 4 727 815,30 zł stanowiło wydatki niekwalifikowalne, w tym 4 298 013,91 zł na ŚOI i 429 801,39 zł na koszty pośrednie,
- 7) WNP-RPSL.09.02.08-24-02B/20-012-1: kwota wydatków objętych wnioskiem 8 547 154,95 zł¹⁵⁴, z czego 8 100 106,62 zł stanowiło wydatki niekwalifikowalne, w tym 7 363 733,29 zł na ŚOI i 736 373,33 zł na koszty pośrednie,
- 8) WNP-RPSL.09.02.08-24-02B/20-013-1: kwota wydatków objętych wnioskiem 7 039 857,88 zł¹⁵⁵, z czego 6 295 097,33 zł stanowiło wydatki niekwalifikowalne, w tym 5 722 815,75 zł na ŚOI i 572 281,58 zł na koszty pośrednie,
- 9) WNP-RPSL.09.02.08-24-02B/20-014-2: kwota wydatków objętych wnioskiem 1 172 078,50 zł¹⁵⁶, z czego 1 070 927,55 zł stanowiło wydatki niekwalifikowalne, w tym 973 570,50 zł na ŚOI i 97 357,05 zł na koszty pośrednie.

(akta kontroli str. 1227-1680, 2386-2688, 2834-3279, 3305-3311)

Dyrektor Departamentu EFS wyjaśnił: „(...) Beneficjent w ramach projektu dokonywał zakupów z uwzględnieniem zwolnienia ze stosowania trybów określonych w ustawie Pzp: do dnia 03.09.2020 r. na podstawie art. 6 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (...), dający podstawę do zwolnienia ze stosowania Pzp przy dokonywaniu zakupów na potrzeby realizacji projektu RPSL.09.02.08-24-02B8/20. (...) mając na uwadze, iż art. 6 utracił moc po upływie 180 dni od dnia wejścia w życie ustawy o COVID-19, od dnia 4.09.2020 r. Beneficjent dokonywał zakupów stosując wyłączenia w oparciu o art. 46c ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (...). Ponadto, zgodnie z Podrozdziałem 6.5 Wytucznych pkt 5): W przypadku, gdy na podstawie obowiązujących przepisów prawa innych niż Pzp wyłącza się stosowanie Pzp, beneficjent będący zamawiającym w rozumieniu Pzp przeprowadza zamówienie z zastosowaniem tych przepisów. Do przeprowadzenia zamówienia w ww. trybie, procedur określonych w sekcjach 6.5.1 „Rozeznanie rynku” i 6.5.2 „Zasada konkurencyjności” nie stosuje się. Ze względu na to, że projekt był dedykowany wyłącznie działaniom i zakupom anty-covidowym oraz mając na uwadze trwający stan epidemii oraz rosnącą liczbę osób zakażonych i wymagających hospitalizacji (...), Beneficjent korzystał z zwolnienia wynikającego z ww. przepisów.

Aneks nr 3 do zawartej umowy o dofinansowanie projektu nr UDA-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-00 został podpisany 04.09.2020 r. tj. w momencie kiedy kończył się

¹⁵⁰ W tym 5 977 962,69 zł wydatki na ŚOI i 597 796,26 zł wydatki na koszty pośrednie.

¹⁵¹ W tym 6 992 936,00 zł wydatki na ŚOI i 699 293,60 zł wydatki na koszty pośrednie.

¹⁵² W tym 6 447 203,22 zł wydatki na ŚOI i 644 720,32 zł wydatki na koszty pośrednie.

¹⁵³ W tym 4 800 737,79 zł wydatki na ŚOI i 480 073,77 zł wydatki na koszty pośrednie.

¹⁵⁴ W tym 7 770 140,87 zł wydatki na ŚOI i 777 014,08 zł wydatki na koszty pośrednie.

¹⁵⁵ W tym 6 399 870,80 zł wydatki na ŚOI i 639 987,08 zł wydatki na koszty pośrednie.

¹⁵⁶ W tym 1 065 525,91 zł wydatki na ŚOI i 106 552,59 zł wydatki na koszty pośrednie.

okres obowiązywania art. 6 ustawy o COVID-19 [ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (...)], zgodnie z którym do zamówień, których przedmiotem są towary lub usługi niezbędne do przeciwdziałania COVID-19 (...), nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (...), jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego. Powyższe przepisy obowiązywały przez 180 dni od daty wejścia w życie tej ustawy, tj. od 8 marca 2020 r., a ich dalsze obowiązywanie było pod znakiem zapytania. Dlatego też IZ RPO WSL podjęła decyzję o wprowadzeniu odpowiednich zapisów w umowie o dofinansowanie (...). W związku z nadal utrzymującą się sytuacją epidemiczną, ustawa z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19 (nowelizacja tzw. ustawy covidowej) wprowadziła ponownie wyłącznie stosowania przepisów prawa zamówień publicznych do zamówień na dostawy lub usługi niezbędne do przeciwdziałania COVID-19. Nowelizacja tzw. ustawy covidowej, dodaje nowy art. 6a w ustawie COVID-19, zgodnie z którym: „Do zamówień na usługi lub dostawy niezbędne do przeciwdziałania COVID-19 nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (...), jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego”. Nowa regulacja obowiązuje od 29 listopada 2020 r. i przywraca w art. 6a możliwość udzielania zamówień bez stosowania Pzp. W okresie zawieszenia obowiązywania art. 6 ustawy o COVID-19, w dalszym ciągu obowiązywała odrębna podstawa wyłączenia stosowania ustawy PZP, tj. ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U.2019.1239 z późn. zm.). W art. 46c ww. ustawy wskazano: Do zamówień na usługi, dostawy lub roboty budowlane udzielanych w związku z zapobieganiem lub zwalczaniem epidemii na obszarze, na którym ogłoszono stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii, nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych. (...). W związku z powyższym IZ RPO WSL akceptowała i zatwierdzała ww. wnioski o płatność, nie wymagając od Funduszu przestrzegania obowiązku wprowadzonego na mocy § 24 ust. 1 aneksu nr UDA-RPSL.09.02.08-24-02B8/20-03 do umowy o dofinansowanie, gdyż ww. przepisy nie obowiązywały Beneficjenta (Beneficjent działał na podstawie prawa powszechnie obowiązującego)”.

(akta kontroli str. 623, 629-631)

NIK nie kwestionuje możliwości zwolnienia beneficjenta będącego zamawiającym w rozumieniu Pzp z obowiązku stosowania Pzp i zasady konkurencyjności, wynikającego z przytoczonych w powyższym wyjaśnieniu uregulowań prawnych. W tym jednak przypadku IZ RPO WSL, jako strona umowy cywilnoprawnej zobowiązała beneficjenta (*Fundusz*) do stosowania Pzp lub zasady konkurencyjności (§ 24 *umowy o dofinansowanie* w brzmieniu wprowadzonym aneksem nr 3) i nie zmieniła tego postanowienia (w drodze kolejnego aneksu) w trakcie obowiązywania *umowy o dofinansowanie Projektu*, dlatego zapis ten powinien być przestrzegany zarówno przez *Beneficjenta*, jak i IZ RPO WSL. Konsekwencją powyższego powinno być zakwestionowanie przez IZ RPO WSL kwalifikowalności wydatków *Funduszu* zrealizowanych od dnia 4 września 2020 r. w ramach *Projektu* z pominięciem procedur udzielania zamówień publicznych i niezatwierdzenie wniosków o płatność przedłożonych przez *Beneficjenta*.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁵⁷, wnosi o:

1. Zastosowanie przez IZ RPO WSL korekt finansowych w odniesieniu do stwierdzonych w niniejszym wystąpieniu wydatków niekwalifikowalnych, wykazanych w zatwierdzonych wnioskach o płatność, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień¹⁵⁸.
2. Wszczęcie procedury odzyskania od *Funduszu* kwoty wydatków współfinansowanych ze środków EFS i budżetu państwa w wysokości odpowiadającej wartości korekt finansowych, o których mowa wyżej, zgodnie z art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁵⁹.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 13 września 2022 r.

Kontroler prowadzący
Katarzyna Gradzik
Doradca ekonomiczny

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym
dokonał:

/-/

Piotr Miklis
Dyrektor Delegatury NIK
w Katowicach

¹⁵⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 623.

¹⁵⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 2179.

¹⁵⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.